

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagdíj tájékoztató:

300 holdig	15 pengő
500 " "	20 " "
1000 " "	30 " "
3000 " "	50 " "
5000 " "	75 " "
ezzen fölött	100 " "
Résztulajdonosok, szövetkezetek, vállalatok	50 " "
Egyéb lakos részére évi tagdíj	10 " "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi irodák felügyelete alatt
A szerkesztést és kiadást felvállalja:
Buday Barna főmunkatárs.
Szerkesztő: Mészáros Vilmos

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 351-04

Kiállítások árak:

OMGE-tagoknak:	Kiadásoknak:
Negyedévre --- 6 pengő	Negyedévre --- 10 pengő
Félévre --- 11 " "	Félévre --- 18 " "
Egészévre --- 20 " "	Egészévre --- 33 " "

Külföldre a fenti árak és a postaköltség
Kiadásokat csak napiárú megrendelésekre fogadjunk el

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: József 399-82

TARTALOM:

- Az Országos Gazdasági Szakoktatási Tanács Tanulmányi Bizottságának működése.
- Az állami szikjavító akció. (Tóth Jenő dr.)
- Kiszáradtak műtrágyázási kísérleteinek eredménye. II. (Szarvasy János.)
- Nedves vagy szárított cukorrépaszeletet vegyünk igénybe? (Elek István dr.)
- A malacok ojtása. (Hegyesi Zoltán dr.)
- Könyvismertetés.
- Községek kongresszusa.
- A német mezőgazdaság helyzete. (Kamitz Gerhard gróf előadása.)
- Jeszenszky Pál ünneplése.
- Vegyes közlemények.
- Társasági hírek.
- Szerkesztői üzenetek.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYE

Tudnivalók a tenyészállat-, termény- és gépkijelöltésről és vásárról.

A rendezőbizottság a tenyészállatkijelöltésen és vásáron résztvevő tenyésztőknek elküldötte már a szállításhoz szükséges nyomtatványokat, valamint a további teendőkre vonatkozó tájékoztatást. Aki ezeket nem kapta meg, rögtön hozza ezt a rendezőbizottság tudomására.

Ehelyütt is külön felhívjuk a kijelöltök figyelmét arra, hogy minden egyes sertés és juh részére is feltétlenül külön-külön marhalevelet kell kiállítani és felküldeni (a sertések és juhak lehetőleg egyedenként megjelölendő még otthon), továbbá arra, hogy az állatokat inkább előbb küldjék fel, hogy a bíráló és a vásár idejére ne legyenek már törődöttek és a helyüket és környezetüket addig megszokják. Berakás előtt a gazdaságok saját maguk is alaposan fertőtlenítsék az idejében előre rendelt vasuti kocsiakat.

Ha a bejelentők közül valaki állatait állatorvosilag igazolandó megbetegedés következtében fel nem szállíthatja, vagy akár néhány állattal kevesebbet hoz csak fel, kérjük azt azonnal közölni, hogy az ennek folytán szükséges intézkedéseket idejében megtehesse. Március 12-től kezdve erről távirali értesítést kérünk.

A tenyészállat-, termény- és gépkijelöltés és vásár március hó 22-26. napján tekinthető meg, egész napon át. A bíráló március 22-én, az ünnepélyes megnyitás március hó 23-án délelőtt lesz. Katalógus március hó 21-től lehet kapni a helyszínen és a „Patria” könyvkereskedésében. Március 27-én az állatok elszállítása kezdetét veszi és előreláthatólag 29-én befejezést nyer.

A kijelöltési napokon a Rókus-korháztól induló és a Népszínház-utcan menő 29. számú kocsit fog közlekedni a telep kapujáig.

A kijelöltésen rendelkezésre álló telefonállomások számai: József 465-04 (a vásárhoz közeli telefonfülkében) és 465-05 (a portás szobában).

A kedvezményes utazáshoz szükséges igazolványok megszerzésére vonatkozó tudnivalókat a „Köztelek” lap előző számaiban ismételtén közöltük. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat továbbra is kiállít még a rendezőbizottság az előírt illetékek beiktatása ellenében, amely a MÁV-on I P, a Déli Vasut igénybevételenél 2 P személyenként.

A XXXVII. tenyészállatkijelöltés és vásár rendezőbizottsága.

Az Országos Gazdasági Szakoktatási Tanács Tanulmányi Bizottságának működése.

Az Országos Gazdasági Szakoktatási Tanács Tanulmányi Bizottságának működési jelentése, amely az 1926. évi november hó 26-ától 1927. évi december hó 31-e közötti időt öleli fel, most hagyta el a sajtót.

A jelentés bevezető része a Tanács megalakulásának körülményeit ismerteti.

Az összefoglaló részből megtudjuk, hogy a Tanulmányi Bizottság 15 ülést tartott, amelyek keretében 17 előadó előadásában 25 önálló kérdéssel, ezenkívül kisebb terjedelmű ügyekkel foglalkozott.

Az I. fejezet az általános természetű és a szervezésre vonatkozó ügyeket tárgyalja, majd ismerteti a Tanács munkaprogramját, amelyet Buday Barna ügyvezető alelnök dolgozott ki a legfontosabb feladatokként a következőket jelölte meg: 1. a téli gazdasági iskolák számának szaporítását, 2. a felnőtt iskoláknak a tanításuk általánosságát, 3. a földművelésiskolák modernizálását, 4. a középfokú gazdasági oktatás megszervezését, 5. a gazdasági akadémiák fejlesztését, 6. a gazdasági tanárképzés reformját, 7. a női gazdasági oktatás bővítését, 8. a szaksajtó, népkönyvtárak, mintagazdaságok és egyéb gazdasági oktatási eszközök fejlesztését.

A II. fejezet az iskolán kívüli gazdasági oktatás szervezeti és módszertani kérdéseit tárgyalja. A Tanulmányi Bizottság szükségesnek tartja az iskolán kívüli oktatás alaposabb és egyöntetűbb megszervezését, a legfelsőbb irányítást, főfelügyeletet és ellenőrzést a földművelésügyi miniszter kezében kívánja összpontosítani. A gyakorlati kivételre a kerületi mezőgazdasági kamarákat véli a legalkalmasabbnak. Megoldandónak tartja a tanulmányi bizottság a falusi nők iskolán kívüli oktatásának megszervezését.

Minden oktatási alkalmat, amellyel a nép gazdasági képzetését elősegíthetjük és tanulási vágyát növelhetjük, meg kell ragadni s az az akció a földművelésügyi kormány részéről a legmesszebbmenő módon támogatandó. Megállapította a Bizottság azt is, hogy különösen a felnőttek iskolán kívüli gazdasági oktatásánál felette fontos szerep jut a vetőgépek és az állandó és mozgófényképeknek, amelyek e téren mennél intenzívebben alkalmazandók.

A III. fejezet az alsófokú gazdasági szakoktatás keretében a téli gazdasági iskolák és a földművelésiskolák időszerű kérdéseit tárgyalja. A földművelésügyi miniszter a téli gazdasági iskolákra vonatkozó

tervezett törvényjavaslat irányelveinek megállapítására a Tanulmányi Bizottságot hívta fel, amely ennek eleget tett s javaslatát a földművelésügyi miniszterhez felterjesztette. E javaslat leglényesebb intézkedése az, hogy az ország mezőgazdaságának fellendítése érdekében a téli gazdasági iskolák látogatását általánosan kötelezővé kívánja tenni azokban a községekben, ahol ilyen iskolák létesülnek. A téli gazdasági iskolák száma olyan módon volna évente legalább tízzel szaporítandó, hogy végeredményben minden járásnak, illetőleg minden községnek meglegyen a maga téli gazdasági iskolája. Addig is, amíg az idevonatkozó törvényjavaslat a parlament elé kerülhet, szükség volt arra, hogy a nem állami alapítású téli gazdasági iskolák (tanfolyamok) létesítésének lehetőségeit az egyöntetűség és tervszerűség biztosítása végett a földművelésügyi miniszter rendeleti úton szabályozza, ami a Bizottság javaslatának megfelelően meg is történt.

A fejezet második része a földművelésiskolák átszervezéséről szól. A földművelésiskolák továbbképző jelleggel bíró „mezőgazdasági szakiskolák”-ká valóban átszervezendők, mert megszakítás nélküli két-éves tanulmányi időtartamuk és mai szervezetük mellett a tömegoktatás céljainak nem felelnek meg. A tömegoktatás szerepét ezektől az iskoláktól a népesebb téli gazdasági iskolák vették át.

A IV. fejezet a középfokú gazdasági tanintézet és a felső mezőgazdasági iskolákra vonatkozó megállapításokat foglalja magában. A gazdasági szakoktatási intézmények fokozati rendjében a középső fok visszaállítását a Tanulmányi Bizottság feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a gazdasági szakoktatás alsó és felső rétegei közt tágosabb átmenet legyen. Ez a gyakorlati irányú mezőgazdasági középiskola felállítására érhető el. Az új középiskola az ország egyéb középiskoláival egyforma színvonalon álló intézmény legyen, amely azonban nem gazdasági szak, hanem a saját birtokukra visszatérő gazdákat neveljen. A földművelésügyi miniszter a Tanulmányi Bizottság által kidolgozott szervezeti elvek alapján megalapította a szarvasi m. kir. középfokú gazdasági tanintézetét, amely működését a múlt év októberében meg is kezdte s amely múlt évi december 18-án adatott át ünnepélyesen rendeltetésének.

A felső mezőgazdasági iskolákkal, amelyeket a polgári iskolákból a kultuszminisztérium épített ki, a Tanulmányi Bizottság az OMGE előterjesztése alapján foglalkozott s arra a megállapodásra jutott, hogy a gazdasági szakoktatás ügyeinek intézése egyedül és kizárólag a földművelésügyi miniszter hatáskörébe tartozhat, mert az szoros összefüggésben áll a területi politikával s egységes vezetést igényel. Megállapította ez szerint, hogy az ugynevezett felső mezőgazdasági iskolák szakiskolái jellegének kidomborítása is helytelen, mert ezek a gyakorlati gazdaképzés feltételeinek nem felelnek meg, nem alkalmasak arra, hogy a mezőgazdasági szakoktatásnak a középső fokon hiányzó iskolaszerveit pótolják.

A gazdasági szakoktatást érintő vitás kérdéseket illetően a földművelésügyi és a vallás- és közoktatásügyi minisztériumok között megegyezés jött létre a tekintetben, hogy a 15 éven aluli gyermekek gazdasági oktatásáról a vallás- és közoktatásügyi, míg a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

Telefon: 107-84, 129-14, 129-15
V. ALKOTMÁNY-UTCA 29. Sörgöncim: „MEGALÉ” Budapest
Wien: „MEGALÉ” Währerbörse Währerbörse m. b. H. Wien, St. Marx. Sörgöncim: „Megalé” Wien
FOGLALKOZIK: Mindennemű haszon- és végállat adás-vételével, jármű- és berendezési tárgyak szállítással, sovány sertések közvetítésével, hízott marha, sertés és juh bizományi értékesítésével. Bérhizaltások és hízatási előlegek nyújtásával előnyös feltételek mellett.
ÁLLATSZÁLLITMÁNYOK CIMZENDŐK: Szarvasmarha, borjú és juhoknál: Budapest-Ferencváros, Marhavásártér - Wien, St. Marx
Sertésnél: Budapest-Ferencváros, Sertésvásártér - Wien, St. Marx
Gazdatársadalmi intézmény? - Mindennemű állatkiállítás legelőnyösebb lebonyolítását - Meghívásra szakértőket a helyszínrre kiküldjük!

15 éven felüliek gazdasági oktatásáról a földművelésügyi minisztérium gondoskodik.

A felső mezőgazdasági iskolát végzett ifjaknak a gazdasági akadémiákra való felvételét illetően a Tanulmányi Bizottságnak az a véleménye, hogy azok közül csak a jelesen érettek és földbirtokokkal rendelkező ifjak volnának esetleg felvehetőek.

A jelentés V. fejezete a felsőfokú gazdasági szakoktatással, nevezetesen a gazdasági akadémiákkal összefüggő kérdésekkel foglalkozik. Tárgyalta a Tanulmányi Bizottság a kultuszminiszternek azt a tervét, amely — a gazdasági szaktanítóképzést magasabb színvonalra kívánván emelni, a tanítóknak a debreceni gazdasági akadémiára való felvételére vonatkozik. A Bizottság magáévá tette e tervezetet, azzal a megszorítással azonban, hogy a tanítók csak rendkívül hallgatók lehessenek, oklevelet nem, hanem csak látogatási bizonyítványt kaphassanak, az évente felvehető tanítók száma legfeljebb 10 lehessen és a földművelésügyi tárcát ebből folyólag semminemű anyagi kötelezettség ne terhelje. A földművelésügyi miniszter a Bizottság javaslatának figyelembevételével rendezte ezt a kérdést s a gazdasági szaktanítóképzés a debreceni gazdasági akadémián már folyamatban is van.

Foglalkozott a Bizottság a gazdasági szakoktatási intézmények tanszemélyzetének javadalmazási és előhaladási viszonyairól is s felterjesztése alapján a földművelésügyi miniszternek a pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalásai folyamán a kifejezésre juttatott kívánásokat részben sikerült teljesítenie.

A gazdasági akadémiák fejlesztését illetően a Tanulmányi Bizottság úgy határozott, hogy a hallgatók gyakorlati kiképzésének a négyéves tanulmányi időre kibővített gazdasági akadémiákon, az elméleti előadásokkal párhuzamosan, az akadémia keretei között kell történnie. E kérdés további részleteinek tárgyalása az 1928. évre maradt.

A jelentés VI. fejezete a gazdasági ismeretterjesztéssel és tudományápolással kapcsolatos ügyeket tárgyalja, amelyek közül a népkönyvtárak és a rádióval kapcsolatos kérdések mikénti állásáról nyújt részletes tájékoztatást.

A Bizottság népkönyvtáraknak minél nagyobb számban való ingyenes kiosztását elengedhetetlennek tartja. Összeállította a könyvtárakba felveendő művek jegyzékét, rámutatott arra, mely elavult szakmunkákat véli újabb, átdolgozott kiadásokkal felcserélendőnek s a megbízandó szakírók személyére s a megírandó új szakmunkákra nézve is konkrét javaslatot tett a földművelésügyi miniszternek. A népkönyvtárak szállítására vonatkozólag a földművelésügyi miniszter ajánlattételre hívta fel a hazai jelentősebb könyvkiadó vállalatokat.

A rádióknak a mezőgazdasági szakoktatás és ismeretterjesztés szempontjából rendkívül nagy jelentőséget tulajdonít a Bizottság. Fontosnak tartja, hogy a rádióügylek szakszempontból való irányítása a földművelésügyi minisztériumban összpontosíttassék. Ezért azt javasolta a földművelésügyi miniszternek, hogy e célra országos központi szervet alakítson, amelyben a mezőgazdaság országos szervezeteinek kiküldöttjei is helyet foglaljanak. Rádióelőadások tartására a legkiválóbb hazai szakembereket tartja szükségesnek megnyerni.

A Bizottság javaslatainak figyelembevételével a földművelésügyi miniszter a gazdasági rádiószolgálat ellátását 1928. évi január 1-től saját tárcája fennhatósága alá s az ezzel járó ügyek intézését a Tanulmányi Bizottságra bizza, amely azt a gazdátársadalmi érdekvépviseleti szervek bevonásával alakított, Rádióügyi Szakbizottság útján gyakorolja.

A felsoroltakon kívül a Tanulmányi Bizottság még több beadvánnyal és javaslattal foglalkozott.

A jelentés az Országos Gazdasági Szakoktatási Tanács munkáját is ismerteti. A Tanács két teljes ülést tartott, amelyek keretében Czvetkovits Ferenc dr.

miniszteri osztálytanácsos, főelőadó terjesztette a Tanács elé az ügyeket.

Az 1927. évi február 14-i ülésen a Tanács lényegtelenebb módosításokkal elfogadta a téli gazdasági iskolákra vonatkozó törvényjavaslat tervezetét. A Tanács második teljes ülésének keretében áldozott az elhunyt nagy földművelésügyi miniszter, Darányi Ignác dr. emlékének. Az emlékbeszédet Magyar Kázmér mondotta. Ebben az ülésben fogadta el a Tanács a tanulmányi bizottság által a középfoku gazdasági tanintézetre vonatkozólag előterjesztett szervezeti javaslatot.

Az állami szikjavító akció.

Irta: Tóth Jenő dr. államtitkár.

Több mint száz éve, hogy Thessedik Sámuel Szarvas község határában megjavította a kezelése alatt álló szikes iskolaföldeket s példát adott a hasonló községi földek sikeres megjavítására. Ez időtől fogva folyton történtek a szikesek megjavítására kísérletek, különböző módokat alkalmaztak e területek hasznossá tételére, a javításnál követendő biztos irányelvek kitűzése azonban mindmáig késett.

Megcsonkított hazánk életfeltételeinek biztosítása azonban e téren is szükségessé tette a megfeszített munkát, amely pozitív eredményekre vezetett.

Mayer János földművelésügyi miniszteré az érdem, hogy felismerve e kérdés fontosságát, azt teljes eréllyel felkarolta és lehetővé tette, hogy a szikes területek megjavítása határozott irányelvek kitűzésével legyen munkába vehető. Megalkotta az Országos Talajjavító Bizottságot, amely Sigmund Elek dr. műegyetemi tanár, az Országos Kémiai Intézet igazgatójának elnöklésével geológus, kémikus, gazdasági szakértők és a földművelésügyi minisztérium képviselőinek részvételével alapos előkészítő munka után olyan javaslatot tudott a földművelésügyi miniszter elé terjeszteni, amelynek alapján a szikes területek megjavítására irányuló akció megindulhat.

Hazánkban a szikes terület 1.300.000 holdra tehető. Ebből 500.000 hold olyan sós és szódás szik, amelynek mikénti hasznosítása sokkal nehezebb, illetőleg csak az elérhető haszonnal arányban nem álló befektetéssel lenne termővé tehető, 800.000 hold azonban olyan, amely a szakértők véleménye szerint meszezéssel megjavítható s itt elsősorban Treitz Péter geológus, gazdasági főtanácsos véleményére lehet hivatkozni, aki úgy elméletileg, mint gyakorlatilag kipróbálta ezt az eljárást.

A szikes agyagtalajoknak az a hibája, hogy a felső réteg teljesen mésztelen és nem eresztí át a vizet. Ha azonban ezt a felső réteget megmeszezzük, akkor az agyagtalaj lekötő a meszet és áteresztővé válik. Télen az esővíz és hólé lehúzódik az altalajba, nyáron pedig, a száraz idő beálltával, újra felhúzódik a felszínre és ott egy része elpárolog, másik részét pedig a növények szívják fel gyökereikkel. A meszezéssel tehát a sziket ismét normális talajjal alakítjuk át és megfelelő művelés mellett a talaj normális is marad, nem romlik el. A javítandó terület természetesen elő kell készíteni. Legajánlatosabb a javítás évében fekete ugarként meghagyni és május—június havában 18—20 centiméter mélyen felszántani. A szántás beérése után kat. holdankint 100—150 métermázsas istállótrágyát kell eltergetni és a trágyát sekélyen azonnal alászántani. A szántás után hengerrel vagy boronával kell a rögöket felaprózni. A meszezés céljaira így előkészített földre a nyár folyamán, egészen a vetés idejéig, kat. holdankint átlag 300 métermázsas cukorgyári mészisaport vagy 150 métermázsas mészkőport vagy mésztufaport kell elszórni úgy, hogy az erősen szikes foltokra több mészpör kerüljön. A meszezéssel egyszer megjavított talaj azután továbbra is termő erőben marad, mindaddig, amíg megfelelő

művelésben és trágyázásban részesül. Ezzel az eljárással a szikes szántóföldek úgy megjavíthatók, hogy holdankint 3—4 métermázsával több gabonatermést, sőt kedvező körülmények között még ennél is nagyobb termést adnak.

A földművelésügyi miniszter által most megindított akció egyelőre csak a szikes szántóföldek megjavítására irányul, mert az eddigi kísérletek szerint ezeknél lehet a meszezéssel való javítás eredményességére biztosan számítani. A fentebb említett 800.000 holdból kerekén 500.000 hold a szikes szántóföld. Ha ezt az egész területet fokozatosan meszezéssel javítjuk, ez a legkisebb számítás szerint évi 1.500.000 métermázsas terméstopplettel s 30 pengő átlagárral számítva, 45 millió pengő értékű többletet jelent, amely azonban kedvező termés esetén 75—100 millió pengőre is felemelkedhetik. E többlettel óriási jelentőséggel bírhat hazánk fizetési mérlegének kiegyensúlyozásában, miután Magyarország a gabonaelexportáló országok sorába tartozik.

Felismerte a kérdés fontosságát Bud János pénzügyminiszter is, aki kezdetül fogva nagy érdeklődést tanúsított a szikjavítás iránt s hozzájárult ahhoz, hogy a meszezési eljárás bevezetésénél az államkincstár bizonyos áldozatokat is hozzon.

A földművelésügyi miniszter most bocsátotta ki felhívását azokhoz a vármegyékhez és városokhoz, ahol a legtöbb megjavítandó szikes szántóföld fekszik (Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Heves, Zemplén, Békés, Bihar és Hajdu vármegyék, továbbá Borsod-Gömör-Kishont, Szabolcs és Ung, Szatmár-Ugocsa-Bereg, végül Csanád-Arad-Torontál közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék, Debrecen, Szeged, Hódmezővásárhely, Kecskemét és Miskolc városok) a szikjavító akcióban való részvételhez való jelentkezés iránt. Utasított dolgoztatni ki továbbá a miniszter a meszezésigényes szikes talajok megjavításánál követendő eljárásról s ezt a füzet alakjában kinyomatott utasítást az érdekeltek között leendő szétozástis végezt elcsatolta a felhíváshoz.

Az akcióknak az a szervezete, hogy a földművelésügyi minisztérium központilag szerzi be a javításhoz szükséges cukorgyári mészisaport, mészkőport, illetőleg mésztufaport s azt vasuton odaszállítatja a javítandó területhez legközelebb fekvő vasúti állomásra, vagy ha az érdekeltek külön kérik, a vasúti nyit pályának arra a szelvényére, amely a javítandó szántóföldhöz legközelebb fekszik s az anyagot a vasúti kocsiból kirakítja. A gazdának kötelessége az anyagot megérkezése napjától számított hat napon belül a vasúti kirakás helyéről szántóföldjére kifuvározni.

Az anyag beszerzési ára, a vasúti kocsiba rakás, a vasúti szállítási fuvardíja, a vasúti kocsiból való kirakás katasztrális holdankint 140—145 pengőre tehető kiadást okoz. A vasúti szállítási díja természetesen változni fog aszerint, hogy mely termelőhelyről s milyen távolságra szállítatik a meszezőanyag.

Az állami támogatás kétféle formában van kifizetésbe helyezve és vehető igénybe. Az egyik mód az, hogy a fentjelzett egész összeget, holdankint 140—145 pengőt, az államkincstár előlegezi. Ez az előleg, illetőleg kölcsön öt évig kamatmentes, a hatodik évtől kezdve pedig 10 év alatt 5 százalékos kamatozással törlesztendő. Ennek a módozatnak az az előnye, hogy a meszezés megkezdésénél a gazdának nem kell semmit sem fizetni, hanem csak akkor kell törlesztenie, amikor a meszezés hatása a terméstopplettben már kifejezésre jut. A másik módozat szerint a gazda fizet 40 pengőt a szállítási megtörténte előtt, a többi 100—105 pengő költséget pedig az államkincstár vállalja.

Az állami kedvezmény igénybevétele iránt a gazdának a községi előjárásnál kell jelentkezni, megjegyezvén, hogy elsősorban azok fognak figyelembe vétetni, akiknek 300 holdnál kisebb birtokuk (haszonbérletük) van. A jelentkezésnél be kell mon-

dani a javítandó szántóföld adatait s a második azonnal le kell fizetni a kezések alapján a bejelentett területek értékével megvizsgálveszi fel azután az a támogatással megjaví A szikes szántóföld ugyanis teljesen meg nosan ismert eljárás lehet várni annak m mely területek alkalom szakértőknek kell m oert itt költséges olyan akció megind kihatással van hazán

A javítás akciójában természetesen nem v árvizmentesített terü továbbá azok, amek fekszenek ugyan, de feltörő talajvizek által

Vagy talajvizek által A bejelentett szánt tással javítandó terü vétele után az első a gazdának az igaz lezvényt, a második fizetnie holdankint t

A meszezéshez al csak korlátozott menny javításnál felhasznál por, mésztufaport fog

A főváros közelebb Diósd községek határ mesztufarétegek terü megejtett geológiai és meszezéshez alkalma bőző vállalatok és eg

A földművelésügyi ságos meszkőpor bes hirdetett s a beérk lesz a kincstárra leg május 1-től augusztu októbertől 1929 augu lethez képest lehíva.

A meszkőpor finom pályázati hirdetmény A beszerzezdő mé az egyes érdekelt v

A gazdának gon földkel kell előkészit szerinti felhasználás szántóföldek tovább okzerüen trágyázás minisztériumnak gondj munkálátok s a javít megfelelő módon ell

Adózás szempontj állami támogatással nek a megjavítás el éven belül nem fog

A földművelésüg munkatöbbletet fog nyitása és lebonyolít eljárás bevezetésérő általánosan ismeretes természetével is, az veszélyeztetése nélk választani. Ugyancs megokolta az állan zésul fog szolgálni megjegyezvén, hogy ugys csak a kisebb

Az egész 500.000 ka rálása és finanszíro költséggel jár, hogy járás beválik, csak vithető kereszttül.

Mayer János föld esetre nagy szolgál ezt az akciót meg pénzét áldoz.

Ha az akció ered és a meszezési eljár már nem is lesz az a gazdák belátva a s fognak gondoskodni célból megszervezke

Kérjen képes katalógust

az UJ FORD-KOCSIKRÓL!

Ne mulassza el megtekinteni mintatermeinkben az UJ FORD-KOCSIKAT!

MELIS ÉS PINTÉR, Szombathely. Ford Motor Company autorizált képviselője

Képviselőt és alkatrésztartáraink: Vas, Zala, Sopron, Veszprém és Tolna megyékben.

Takarmányfüllesztők

burgonya, répa és mindennemű takarmány füllesztésére kevés tüzelővel, 50—350 liter ürtartalommal, buktatható horganyzott üsttel

Alfa Separator R.-T., Budapest

Gyár és iroda: I. Csörgő-ut 15/a. Tel.: I. 368-89
Városl. üzlet: IX., Ráday-utca 12. Tel.: I. 352-57

Speciál
Vérlist, hush
beszerezhető:

NÖVÉNYTERMESZTÉS

ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

Kisgazdák műtrágyázási kísérleteinek eredménye.

II.

A „Köztelek“ folyó évi 17. számában hasonló cím alatt megjelent közlemény beszámolt a mezőgazdasági kamaráknak kisgazdák körében végzett műtrágyázási kísérleteinek eredményeiről. Ezekhez az adatokhoz eredményeit kívánja ismertetni, amelyeket az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a műtrágyázás népszerűsítése érdekében a vármegyei gazdasági egyesületek közvetítésével szintén kisgazdák körében végzett.

Hasonló irányu, a műtrágyázás megismertetését és elterjesztését célzó kísérleteket az Országos Magyar Gazdasági Egyesület már a háborút megelőző időkben is nagy számban végzett, így az általa újonnan megindított kísérletek folytatásául tekinthetők a gazdasági ismeretek terjesztésére irányuló ama munkának, amelyből az egyesület ott, ahol csak lehetséges, mindenkor kivette a maga részét.

Az 1926. év augusztus havában az egyesület ingyen összesen 150 q szuperfoszfátot osztott ki és pedig Borsod, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest, Csanád, Békés, Fejér, Veszprém és Somogy vármegyékben 15—15 q-át, Zemplén és Győr vármegyékben pedig 9, illetve 21 q-át. A kisgazdák a szuperfoszfátot azzal a feltétellel kapták, hogy tartoznak abból 75 kg-ot egy fél kat. holdra, buza vagy rozs alá elszórni és e félholdas parcella termését a közvetlen szomszédságában lévő, hasonló nagyságu parcella termésével kell összehasonlítaniok.

Ezeket a feltételeket nagyon sokan nem tartották be: legtöbbször a 75 kg szuperfoszfátot nem egy fél kat. holdra, hanem egy fél magyar holdra, azaz 600 négyzetöldre szórták el, így a kísérleti parcellák nagysága a buzával végzett 60 kísérletben 500 és 1200 négyzetölgöl között változott. A kísérlet tervezete az 1 kat. holdra alkalmazandó szuperfoszfát mennyiségét 150 kg ban szabta meg; a gazdák változó eljárásánál megfelelően természetesen ez a mennyiség is módosult, úgyhogy a buzáról szóló 60 kísérleti adatnak általában a szuperfoszfátnak 1 kat. holdra átszámított mennyisége 202.6 kg-ra rugott.

A kísérletező sorszáma	A kísérleti parcella nagysága négyzetölgöl	Alkalmazott szuperfoszfát		Magtermés 1 kat. holdon	
		a parcellán	1 kat. holdon	a trágyázatlan parcellán	a műtrágyázott parcellán
K i l o g r a m m					
B u z a					
1.....	1200	150	200	1080	1326
2.....	1200	150	200	—	100
3.....	1200	150	200	1130	1642
4.....	1200	150	200	1117	1662
5.....	600	75	200	380	718
6.....	600	75	200	—	129
7.....	600	75	200	—	110
8.....	600	75	200	—	105
9.....	600	75	200	—	110
10.....	600	75	200	—	135
11.....	600	75	200	—	115
12.....	600	75	200	—	123
13.....	600	75	200	—	137
14.....	600	75	200	—	167
15.....	600	75	200	—	110
16.....	600	75	200	—	130
17.....	600	75	200	—	107
18.....	600	75	200	—	130
19.....	600	75	200	—	114
20.....	600	75	200	—	105
21.....	600	75	200	1064	1117
22.....	600	75	200	830	915
23.....	600	75	200	1245	1436
24.....	600	75	200	1170	1450
25.....	800	75	150	800	960
26.....	600	75	200	1375	1479
27.....	600	75	200	718	851
28.....	600	75	200	846	1058
29.....	600	75	200	646	1072
30.....	600	75	200	1064	1319
31.....	600	75	200	479	880
32.....	600	75	200	718	894
33.....	600	75	200	516	1117
34.....	600	75	200	824	1210
35.....	500	75	240	768	1528

A kísérletező sorszáma	A kísérleti parcella nagysága négyzetölgöl	Alkalmazott szuperfoszfát		Magtermés 1 kat. holdon	
		a parcellán	1 kat. holdon	a trágyázatlan parcellán	a műtrágyázott parcellán
K i l o g r a m m					
R o z s					
1.....	600	75	200	479	838
2.....	600	75	200	851	1330
3.....	600	75	200	532	665
4.....	600	75	200	383	638
5.....	600	75	200	633	864
6.....	1000	75	120	746	925
7.....	600	75	200	465	465
8.....	800	75	150	360	710
Á r p a					
1.....	400	25	100	1048	1248
2.....	400	25	100	1168	1460
3.....	400	37	150	736	1248
Z a b					
1.....	300	25	133	1119	1295

N é v	Lakóhely	Vármegye
1. Pács Lajos	Ond	Zemplén
2. Darvas László	Szerencs	„
3. Fáy Erzsébet	Mezőzombor	„
4. Bakó Dániel	Mád	„
5. B. Szabó Márton	Vereb	Fejér
6. v. Kardos Béla	Kajászószentpéter	„
7. v. Farkas József	Mór	„
8. v. Izmiándi István	Csákerény	„
9. v. Szakács Pál	Nagyveleg	„
10. v. Horváth József	Igar	„
11. v. Siklósi Antal	Seregélyes	„
12. v. Kiss Ferenc	Székesfehérvár	„
13. v. Boróczky István	Kajászószentpéter	„
14. v. Pusztavami József	Csákvár	„
15. v. Barabás Jenő	Dinnyés	„
16. v. Kiss Gyula	Nagyveleg	„
17. v. Varga Bálint	Vát	„
18. v. Jancsó István	Sárbogárd	„
19. v. Eszényi Sándor	Székesfehérvár	„
20. v. Láng János	Tácz	„
21. Szabó József	Hajmáskér	Veszprém
22. Fülöp József	„	„
23. Csomay Imre	Veszprém	„
24. Jung Ádám	„	„
25. Gubica Ferenc	Sály	„
26. Szabó Sándor	„	„
27. Elő János	Peremarton	„
28. Jungvert István	„	„
29. Szalay József	Fonyód	„
30. Szalay Sándor	Bakonyszentlászló	„
31. Dobai János	Ósi	„
32. Papp Sándor	Litér	„
33. Ifj. Gubovits József	Pereg	Pest
34. Gódor László	Vácszentlászló	„
35. Csörgő Mihály	Tahitótfalu	„
36. Baglyas János	Dány	„
37. Jancsó Kázmér	Szolnok	Szolnok
38. Botlik Mihály	Kunhegyes	„
39. Lévai Mihály	Tiszaföldvár	„
40. Jancsó Ferenc	Vezseny	„
41. Major László	„	„
42. Herceg János	Kunszentmárton	„
43. Szabó Sándor	Jászkisér	„
44. Kormos János	Törökszentmiklós	„
45. Kiss Ferenc	Fegyvernek	„
46. Kiss László	Kenderes	„
47. Kovács Ferenc	Kunmadaras	„
48. Csáki János	Békéscsaba	Békés
49. Botyánszky Mihály	„	„

VFOLYAM.

ül. Ezzel az eljárás-
javíthatók, hogy
gabonatermést,
még ennél is

most megindított
szántóföldek meg-
kísérletek szerint
javítás eredmé-
nyesebb említett
a szikes szántó-
területen mesze-
zését 30 pengő-
értékű többletet
més esetén 75—
100 pengő-
értékű többletet
szárazulat ahhoz,
amennyit az állam-
szárazulat ki-
adásaihoz és városokhoz,
szántóföld fe-
kés, Heves, Zemp-
megyék, továbbá
Ung, Szatmár-
arontól közgaz-
gyék, Debrecen,
emét és Miskolc
résztvételhez való
talajok megjaví-
a fűzet alakjában
között leendő
részhoz.

gy a földmüve-
szerzi be a javi-
szapot, mézskö-
vasuton odaszál-
közélebb fekvő
teltek külön ké-
nyesére, amely a
bb fekszik s az
ja. A gazdának
s napjától számi-
s helyéről szántó-
ti kocsi rakás,
ti kocsi rakás, a
10—145 pengőre
lítás díja termé-
ly mely termelő-
a mézanyag,
mában van kila-
e. Az egyik mód-
zeget, holdankint
előlegezi. Ez az
kamatmentes, a
alatt 5 százalék
a módozatnak az
zésénél a gazdák-
nem csak akkor
és hatása a ter-
t. A másik módo-
t a szállítást meg-
pengő költséget

szántóföldekre vonatkozó pontos
adatok s a második módozat igénybevétele esetén
azonnal le kell fizetni holdankint 20 pengőt. A jelent-
kezések alapján a földművelésügyi minisztérium a
bejelentett területeket még a tavasz folyamán szak-
értővel megvizsgálhatja s ezek jelentése alapján
veszi fel azután az alkalmas területeket az állami
támogatással megjavítandók sorába.

A szikes szántóföldek meszezéssel való javítása
ugyanis teljesen megbízható, de még nem általá-
nosan ismert eljárás, hogy a gazdától nem is
lehet várni annak megbízható megállapítását, hogy
mely területek alkalmasak erre a javítási módra. Ezt
szakértőknek kell megállapítani, annál is inkább,
mert itt költséges befektetésről, másrésztől egy
olyan akció megindításáról van szó, amely nagy
kihatással van hazánk gabonatermesztésére.

A javítási akcióba a szikes szántóföldek közül
természetesen nem vehetők fel azok, amelyek nem
árvízmentesített területek (hullámtéren) fekszenek,
továbbá azok, amelyek árvízmentesített területek
fekszenek ugyan, de fakadó vizek, belvizek, vagy
feltörő talajvizek által borítottak el, avagy belvizek,
vagy talajvizek által időnkint beborítottak.

A bejelentett szántóföldeknek az állami támoga-
tással javítandó területek sorába való végleges fel-
vétele után az első módozat szerint ki kell állítani
a gazdának az igénybeveendő költségről a köte-
lezményt, a második módozat szerint pedig be kell
fizetni holdankint további 20 pengőt.

A meszezéshez alkalmas cukorgyári mézszap
csak korlátozott mennyiségben állván rendelkezésre,
a javításnál felhasználandó nagy tömeget a mézskö-
por, mézszapforogja szolgáltatni.

A főváros közvetlen közelében, Nagytétény és
Diósd közvezeték határában, nagykitérjedésű szarmata
mészforrások terülnek el, amelyeknek anyaga a
megjett geológiai és kémiai vizsgálatok szerint a
meszezéshez alkalmas. Az említett területek külön-
böző vállalatok és egyesek tulajdonában vannak.

A földművelésügyi miniszter az akcióhoz szük-
séges mézsköpor beszerzésére nyilvános pályázatot
hirdetett s a beérkező ajánlatok közül módjában
lesz a kincstárnak legelőnyösebbet kiválasztani.

A szállítandó mézsköpor összmennyisége legalább
20,000 és legfeljebb 30,000 tiztonnás vagonban van
megjelölve, amely mennyiségből 6000 vagon 1928
május 1-től augusztus 31-ig, a többi pedig 1928. évi
októbertől 1929 augusztus végéig lesz a szükség-
lethez képest levhiva.

A mézsköpor finomságát és kémiai összetételét a
pályázati hirdetmény részletesen előírja.

A beszerzendő mézsköpor zárt vonatokban fog
az egyes érdekelt vidékekre elszállítani.

A gazdának gondoskodni kell a szikes szántó-
földek kelendő előkészítéséről, a mézsköporok előírás
szerinti felhasználásáról s arról, hogy a megjavított
szántóföldek továbbra is jól megmunkáltassanak és
akszerűen trágyáztassanak. A földművelésügyi mi-
nisztériumnak gondja lesz arra, hogy a javítási
munkálatok s a javított földek további kezelése is
megfelelő módon ellenőriztessék.

Adózás szempontjából biztosítva van, hogy az
állami támogatással megjavított szikes szántóföldek-
nek a megjavítás előtt megállapított földadója 15
éven belül nem fog felemelkedni.

A földművelésügyi minisztériumra jelentékeny
munkátöbbletet fog hárítani az akció központi irán-
yítása és lebonyolítása, minthogy azonban itt olyan
eljárás bevezetéséről van szó, amely még nem
általánosan ismeretes, számolva népünk konzervatív
természetével is, az akció megindításánál a siker
veszélyeztetése nélkül csakis ezt az utat lehetett
választani. Ugyancsak ezek a szempontok teszik
megokoltá az állami támogatást is, amely ösztön-
zésül fog szolgálni az akcióban való részvételre,
megjegyezvén, hogy ebben a támogatásban egyelőre
ugyis csak a kisebb birtokokosok részesülnek.

Az egész 500,000 kat. hold megjavításának adminisz-
trálása és finanszírozása olyan nagy munkával és
költséggel jár, hogy az, ha a most megindított el-
járás beválik, csak hosszú évek során, fokozatosan
vihető keresztül.

Mayer János földművelésügyi miniszter minden-
esetre nagy szolgálatot tesz az országnak, amikor
ezt az akció megindítja és arra munkát fordít és
pénzt áldoz.

Ha az akció eredményei és sikerei nyilvánvalóan
és a meszezési eljárás általánosan ismertté lesz, talán
már nem is lesz szükség állami támogatásra, mert
a gazdák belátva a szikjavítás nagy hasznát, maguk
fogják gondoskodni költségről s a magántőke e
előből megszervezkedik és rendelkezésre fog állani.

ÓL!
Company
rviselote
megyékben.

ők
Tel.: I. 368-89
Tel.: I. 352-57

Speciális eljárással (friss halból) készült hallisztek
Vérlist, huslist, extr. szójadara, rákdara, szárított sörélesztő, lecithines állattápporok, vasszulfátos árpatakarmány
beszerezhető: **Székely András és Társai, Budapest, V., Nádor-utca 32. szám Telefon: 258-66**
Ismertetőket, árjegyzéket díjtalanul küldünk

ÁLLATTAN.

Állattani.

Dr.

Állattani igénybe?

száraz szeptember...

közelebről meg...

ny következő:

erje Keményítőérték

5.6

51.2

11 mázsa egyszer

száraz szeptember...

értékét véve tekint...

több éven át foly...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

hivatkozás, hogy 25%-ra számított tápértékvesztésé-
gen magas az elméleti számításokkal szemben, hogy
Németországban 10-15%-ra teszik az erjedési táp-
értékvesztést, mégis végeredményben száritott
szélettől kellett gondoskodni. Ez az állapot indított
azután arra, hogy vizsgálat tárgyává tétessék az
egyszer sajtolt szélet és a besavanyított szélet egy-
máshoz való viszonya. Az 1926 október havában érke-
zett 131 q 78 kg súlyú nedves szélet 1927 március 24-én
84 q 16 kg-ot nyomott. Ehhez a próbavagonhoz
nem keverték hozzá polyvát. A veszteség 44.3, kere-
ken 45% volt. Ha most már tápérték tekintetében az
egyszer sajtolt szélet a száraz szélettel és a savanyít-
ott szélettel összehasonlítjuk, úgy az eredmény a
következő:

100 kg répából kapunk 50 kg egyszer sajtolt szé-
letet, vagy 2.5 kg száraz széletet; 50 kg nedves szélet
erjedési súlyvesztése fokozatosan március hónapig
45%, vagyis 50 kg nedves széletből besavanyított
állapotban csupán 27.5 kg marad meg. A savanyított
szélet tápértéke Weiser-Zaitschek szerint 8% száraz-
anyag, 0.3% emészthető fehérje és 4% keményítő.
A tápértékösszehasonlítást most már a következő:

	Szárazanyag	Fehérje	Keményítő
	K i l o g r a m m		
100 kg répa után 50			
kg nedves széletben	4	0.20	2.8
100 kg répa után 2.5			
kg száraz széletben	2.19	0.09	1.28
100 kg répa után 27.5			
kg márciusi savanyu			
széletben	2.20	0.08	1.10

A nedves széletnek erjedés után prizmákban való
konzerválása nagyobb tápértékvesztést okozott,
mintha száraz szélet vételezett volna igénybe, miután
az erjedési veszteség március hónapig sulyban és
keményítőértékben összesen nem 25%, hanem 60%
volt. Ezenkívül fennmaradt még minden mázsa száraz
szélettel szemben 9 mázsa többletfevő.

Gyakorlatilag ebből azt a következtetést kell
levonnunk, hogy még azok a gazdaságok is, amelyek
fekvésük és berendezkedésük folytán egyszer préselt
széletet vesznek igénybe, széletjárásosságuknak csupán
azt a részét vegyék ki nedves szélet alakjában, amit
friss vagy kevésbé erjedt állapotban, körülbelül
karácsonyig fel tudnak etetni, míg az ez idő után
szükséges mennyiséget inkább száraz széletből fedezték.

Elek István dr.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY

**ÉS
GYÓGYÁSZAT.**

Rovatvezető: Hutya Ferenc dr.

A malacok ojtása.

Most, amikor a sertéspestis elleni aktív védekezés,
vagyis szimultán ojtás mindinkább kezd elterjedni,
sokszor vetődik fel az a kérdés, hogy mikor, hogyan
és mi ellen legyenek a malacok immunizálva, hogy a
különböző fertőző megbetegedések ellen a kellő időben
szerezék meg a védeltséget. Az ojtások megfelelő
időpontjának megválasztása nagy körültekintést igényel,
mert a meg nem felelő időben foganatósított
ojtás nemcsak, hogy nem nyújt megfelelő védeltséget,
hanem károsan befolyásolhatja egy később foga-
natósítandó védőojtás hatását is.

A legtöbb helyen az a szokás, hogy szopós korban
himlő ellen, közvetlenül a választás után pedig
orbánc ellen ojtják a malacokat. Ha azután a sertés-
pestis sem az I. és II. orbánc ojtás között, sem a
II. orbánc ojtás után nem jelentkezik, a kanmalaco-
kat ivartalanították. Ez a műtét gyakran maga után
vonja a sertéspestis és pedig vagy azért, mert a
műtét folytán elgyengült malacok a talaj fertőző-
sége miatt könnyen megbetegsznek, vagy azért,

mert a műtét közben fertőződtek. Azokban az esetek-
ben, amikor a malacok a sertéspestis sem az orbánc-
ojtások után, sem a herelés után meg nem kapják,
a 4-4½ hónapos korban szobajöhlet a sertéspestis
elleni szimultán ojtás.

Ujabbban az ojtások egyszerűsítése céljából meg-
kísérelték a malacokat az elválasztás után egyidőben
történi védőojtásokkal úgy sertéspestis, mint sertés-
orbánc elleni kettős védeltséggel ellátni. A szopós
korban és közvetlenül a választás után végzett
védőojtásoknak az eddigi tapasztalatok szerint nincs
hosszabb immunitást létesítő hatásuk, kérdéses tehát,
hogy az említett kettős ojtással célt érünk-e. Arra
vonatkozólag nincsenek még elegendő tapasztalataink,
hogy a kétféle fertőzőanyag (sertéspestis-vírus és
sertésorbánc-vakcina) nem befolyásolják-e károsan
egymás immunizáló hatását.

Sorba veszem az egyes ojtási eljárásokat.

Legkorábban elvégzik nagyobb tenyészetekben a
malacok himlő elleni ojtását. A sertéshimlő oktana
ezideig még nincsen teljesen tisztázva és így az ellene
való védekezést illetően sincsenek teljesen megfelelő
tapasztalataink. Sok esetben megfigyelhetjük, hogy
a himlő ellen ojtott malacoknál általános himlő-
szerű kiütés fejlődik ki, máskor meg súlyos himlő-
szerű kiütésben megbetegedett malacokról nyert
fertőző anyaggal sem sikerül megbetegíteni a malaco-
kat. A sertéshimlő lefolyása, ha valami szövődmény
(sertéspestis, paratífusz stb.) nem társul hozzá, rend-
szert jöndulatu. és egymagában csak legfeljebb
szőrványos elhullást okoz. Ha himlőszerű kiütésben
szenvedő malacok között nagyobb számban elhullás
van, úgy ez már egymaga figyelmeztetés arra, hogy
a megbetegedéshez más mellékfertőzés is társult
(leggyakrabban a sertéspestis). Minthogy a sertés-
himlő általában jöndulatu megbetegedés, a véde-
kezésnek a megkísérlése csak ott indokolt, ahol min-
den évben fel szokott lépni, annál is inkább, mert a
himlőszerű kiütések legtöbbször nem is himlős ere-
detűek. Sertéshimlőszerű megbetegedések esetében a
védőojtással való védekezés megkísérlésén és a
malacok tartózkodási helyének szigorú tisztántar-
tásán kívül különös súlyt kell vetni az anyaállatok
és a fiatal malacok megfelelő takarmányozására is
annál inkább, mert a himlőszerű kiütés rendszerint
anyagcsere zavarokhoz szokott csatlakozni.

Megszokott dolog nálunk, hogy az elválasztás be-
fejeztével orbánc ellen ojtják a malacokat, még
pedig, ha mangalica malacokról van szó, Pasteur-
rendszerű, két ízben beojtandó előbesírás ojtóanyaggal,
illetve ha az orbánc iránt érzékenyebb angol, német,
nemesített vagy keresztezett sertésekről van szó, úgy
szimultán módszer szerint, először szérummal és vak-
cinával, majd 12 nap múlva csak vakcinával. Ez az
eljárás annyira elterjedt és annyira általánossá vált,
hogy alig van Magyarországon nagyobb gazdaság,
amely elmulasztaná a közvetlenül az elválasztás
után való orbáncelleni ojtást. Ez az eljárás valószínű-
leg még abból az időből származik, amikor még
könnyen összetévesztették a sertéspestis és orbánc
és minthogy a sertéspestis sok helyen már az elvá-
lasztás után 1-2 hét múlva jelentkezett, siettek a
sok esetben orbáncnak gondolt sertéspestis ellen
idejében védekezni.

A közvetlenül az elválasztás után végzett orbánc-
ojtás ellen sok kifogás emelhető. Elsősorban az, hogy
maga az elválasztás és az ezzel járó étváltozás
bizonyos mértékben legyengíti a malacok szervezetét
s ha azután az ilyen legyengült és ezért a fertőző
betegségekkel szemben fogékonyabb szervezetet még
az orbáncelleni vakcinával való ojtással is gyengítjük,
úgy ennek a sertéspestissel fertőzött helyeken leg-
többször az lesz a következménye, hogy vagy a két
orbáncelleni védőojtás között, vagy pedig a II. ojtás
után fellép a sertéspestis, amely gyöngyített szerve-
zetű egyedekre találván, sok áldozatot szed.

Annak megítélésénél, hogy az orbáncelleni védő-
ojtásra melyik a helyes időpont, különbséget kell

tenni aszerint, hogy hol és milyen állományokban
kell végezni az ojtást. Olyan helyeken, ahol a malacok
a sertéspestis elleni szimultán ojtást 4-5 hónapos kor előtt
megkapni és ahol ezért a sertéspestis elleni szimultán ojtást
igen helyesen a 4-5 hónapos kor előtt nem akar-
ják elvégeztetni, ott az orbáncelleni védőojtást az el-
választás után 2-3-4 hét elmúltával, vagyis akkor
kell foganatósítani, amikor a malacok az étvál-
tozást és az ezzel járó kellemetlenségeket már
kiheverték és megerősödtek. Ilyen esetekben is
számolni kell azonban azzal, hogy az először orbánc
ellen ojtott állományt csak a II. ojtást követő 3-4
hét múlva szabad minden aggodalom nélkül beoítani.
Olyan helyeken azonban, ahol a malacok között az
elválasztás után rövid időn belül fel szokott lépni a ser-
téspestis, továbbá ott, ahol a gazdasági viszonyok miatt
a 3½-4 hónapos korban akarják a malacokat sertés-
pestis ellen szimultán módszer szerint beoítani, az
orbánc elleni védőojtást feltétlenül el kell használni
mindaddig, amíg a sertéspestis elleni szimultán ojtás
és esetleg az azt követő második, tisztán vírusos ojtás
meg nem történt és a malacok nem lettek újból teljesen
egészségesekké. Az orbáncelleni védőojtásnak a későbbi
időre való elhalasztása orbáncra kevésbé fertőzött
helyeken nem jár nagy kockázattal, mert az orbánc
csak kivételesen szokott a 4-5 hónapos kor előtt
a malacok között mutatkozni s mert másrészt a
3½ hónapos korban foganatósított sertéspestis elleni
szimultán ojtást olyan szérummal lehet elvégezni,
amely nemcsak a sertéspestis, hanem a sertésorbánc
ellen is nyújt védelmet. Az ilyen kettős hatású,
vagyis a sertéspestis és sertésorbánc elleni szérum
sertésekből termeltetvén, a szervezetből aránylag
lassan kuszóbolódik ki úgy, hogy nem kell attól a
veszélytől tartani, hogy még a sertéspestis elleni
szimultán ojtás utáni reakció teljes lezajlása előtt
orbáncra fertőződhetnek a malacok. Ha a sertés-
pestis elleni szimultán ojtás megtörtént és a farka
egyedei teljesen egészségesek lettek, úgy a mangalica
fajtájú malacokat Pasteur-féle vakcinával, az angol,
német és keresztezett malacokat pedig a szimultán
módszer szerint lehet orbánc ellen beoítani.

A legényesebb változás volna tehát az eddig
szokásban lévő ojtási eljárásokkal szemben az, hogy
az orbáncelleni védőojtás az ojtás legnagyobb részében
csak a 4½-5 hónapos korban, a sertéspestis elleni
szimultán ojtás után történnék. Ezzel azt is biztosí-
tanánk, hogy a sertéspestis elleni szimultán ojtás eréd-
ményét nem befolyásolná az előzetes orbánc ojtás.
Ennek az eljárásnak annál kevésbé volna akadálya,
mert az orbáncelleni ojtóanyagok ma már annyira
tökéletesek, hogy még fertőzött állományban is tel-
jesen megbízható és megfelelő eredményt adnak.

Az elválasztás utáni korban végzett orbáncelleni
védőojtás helyett azt kellene általánosítani, ami már
sok helyen szokásban is van, hogy a kanmalacokat
már közvetlenül választás előtt ivartalanítsák,
hogy a herelési seb az elválasztás előtt begyógyul-
hasson. Ez azért is indokolt, mert a szopás ideje alatt
az anyatej igen számottevő védelmet nyújt a külön-
böző fertőzések ellenében és így a nyitott seb kevésbé
lesz oka annak, hogy azon át fertőződjék az állat.
Másképp a műtét által legyöngyített szervezet az
anyatej segítségével sokkal könnyebben megerősödik,
mintha ez a műtét az elválasztás utáni időre esik,
amikor a szervezet amúgy is sok nehézséggel küzd.

Amennyiben a malacok a négyhónapos kort el-
érik anélkül, hogy sertéspestissel fertőződne, fel-
tevé, hogy az állatok egyébként teljesen egészségesek
s tartózkodási helyük és az időjárás is megfelelő,
a sertéspestis elleni szimultán ojtást kell elvégezni.
A sertéspestis elleni szimultán ojtás, amint ismeretes,
abból áll, hogy a szérum ojtással egyidejűleg a
sertéspestis fertőző anyagát, a vírust is bevisszük
az állat szervezetébe, hogy ezáltal mesterségesen
átvétszessük. A szimultán ojtást követő 9-10,
napon a malacok enyhén megbetegedvén, tartós

VETŐMAGNEMESÍTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTARSASÁG

Budapest, V., Gróf Tisza István-utca 2., félemelet
Telefon: Teréz 128-35 Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR Táviratcím: Nemesmag

Eredeti nemesített Székács-féle zab
" " Székács-féle tavaszi hatsoros takarmányárpa
" " Mesterházy-féle sörárpa

vetőmagvak szállítását megkezdettük!

Eredeti nemesített Fleischmann-féle aranyárga
lófogú tengerivetőmagra előjegyzéseket elfogadunk

Kívánatra prospektust küldünk!

Kívánatra prospektust küldünk!

Állattani.

Dr.

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

száraz szeptember...

védeltséget szereznek a sertéspestissel szemben. A szimultán ojtási veszteség, ha a malacok megfelelő erőben vannak és egészségesek, rendszerint 5% alatt szokott maradni.

A falka sertéspestissel való enyhe fertőzöttsége, (amikor 100-as falkában 2-3 pestisgyanus megbetegedés mutatkozik) nem akadályozza a szimultán ojtást. A fertőzött falka beteg egyedei szérumozandók, az egészségesek pedig a szérumon kívül sertéspestis-vírussal is ojtandók. Nagyszámu eddigi tapasztalataink szerint ilyen esetekben az ojtási eredmények még kedvezőbbek szoktak lenni, mint egyszerű szérumozásnál. Különben az ojtási eredmény egyenes arányban áll a megbetegedések számával. Minél kevesebb az ojtás idejében a megbetegedett egyedek száma, annál jobb eredményre lehet számítani.

A sertéspestis elleni szimultán ojtás, amint már említettem, hogy ha megfelelő időben, egészséges és jó erőben lévő malacokon és helyesen meghatározott szérummennyiséggel történik, az esetek túlnyomó nagy részében ugyiszlóvalán semmi vagy csak jelentéktelen veszteséggel jár, egyes esetekben azonban még szakemberek előtt is alig megmagyarázható komplikációk jelentkezhetnek. Ezek azok az esetek, amelyeket megkésett reakciónak, recidiváló reakciónak szoktunk nevezni és amelyeknél teljesen megfelelő módon foganatosított szimultán ojtás után az ojtási reakció nem, mint rendszeren, az ojtást követő 9-10-ik napon kezdődő, egyszerre sok enyhe megbetegedésben nyilvánul, hanem a szabálytól eltérően az ojtás utáni három héten belül megbetegedések vagy egyáltalán nem, vagy csak kisebb számban fordulnak elő, hanem főleg csak a 18. naptól kezdve jelentkeznek, még pedig eleinte csak szórányosan, később azonban mind tömegesebben. Tekintettel azután arra, hogy a szérum hatása a 20-ik naptól kezdve lényegesen gyöngül, ez a szérumhatás már nem is tudja a malacokat az igen érzékeny veszteségtől megóvni.

Ezek a szerencsére ritka esetek, eddigi tapasztalataink szerint rendszerint onnan származnak, hogy a malacok már a sertéspestis elleni szimultán ojtás idejében fertőzve vannak részben a szeptikémiás mellékfertőzést okozó Bacillus suisepitucussal, részben a másodlagos bélbeli elváltozásokat okozó Bacillus suisepitiferrel. Ezek a baktériumok azután a sertéspestis elleni szimultán ojtás következtében virulenciájukban erősödve, a szérumhatás gyöngülésével, vagyis a harmadik hét vége felé, részben súlyos szeptikémiás tüdő- és mellhártyagyulladás, részben fekélyes bélgyulladást okoznak és vagy egymagukban elhullásra vezetnek, vagy pedig előidézői lehetnek annak, hogy az általuk legyengített szervezeti malacok között a sertéspestis fellép és ez a betegség a gyöngült szervezeti malacok között érzékeny veszteséget okoz.

Az eddigi szokás szerint az említett szabálytalanul jelentkező szimultán ojtási reakció esetén a harmadik hét végétől kezdődőleg a friss betegeket kétszeres adag szérummal szokták ojtani és rendszerint csak később, amikor már tömegesebben jelentkeznek a megbetegedések, kerül sor az egész állomány szérumozására. Minthogy ilyenkor már nagyon sok a beteg, az ojtás már megkéssé történik és ennek megfelelően az eredmény sem szokott kielégítő lenni. Hogy az ilyen másodszori szérumozás ellenére érzékeny veszteséget okozó esetek elkerülhetők legyenek, megokolt a szimultán módon ojtott falkákat fokozott figyelemmel kísérni és pedig nemcsak a 9-15. napokon, hanem enyhe reakció esetén, különösen a 18-25. napokon és amennyiben ebben az időben újabb megbetegedések (2-3 db) jelentkeznek és ezek a megbetegedések szaporodnak, úgy leghelyesebb a beteg egyedeket szérumozni, a látszólag egészséges egyedeket pedig még egyszer szimultán módszer szerint ojtani, vagyis az egészséges állatoknak a szérumon kívül vírust is befecskendezni. A második szimultán ojtáskor azonban lehetőleg olyan szérumot

kell alkalmazni, amely nemcsak a sertéspestis vírusa ellen, hanem a másodlagos fertőzést okozó baktériumok ellen is véd. Az ilyen szérummal való és idejekorán végzett ojtás jórészt meg fogja akadályozni a másodlagos fertőzés kifejlődését és ezzel egyszersmind megakadályozza az újból fellépő sertéspestises megbetegedéseket is. Az egyidejűleg befecskendezett újabb vírus pedig mindenesetre elő fogja segíteni, hogy az állatok aktív immunitásának mielőbbi kifejlődése biztosítottassék. Ez a kétszeri ojtás, különösen a malacoknál, igen nagy mértékben drágítja az eljárást, szerencsére azonban aránylag csak ritka esetekben kerül reá a sor és így nagyobb gazdaságban, ahol több falkát ojtanak, az átlagos veszteséget nem fogja lényegesen növelni.

Az utóbb említett eljárást még nem áll az időszerűtől módunkban nagyszámu kísérletes megfigyeléssel alátámasztani, minthogy azonban fertőzött falkák szimultán ojtására vonatkozólag bő tapasztalataink vannak, ez a körülmény elegendő ahhoz, hogy az eljárásnak nemcsak gyakorlatias, hanem egyszersmind veszélytelen voltát is feltételezhessük.

Szabályszerűen lefolyó szimultán ojtás esetén a 18. napon a falka legnagyobb része már teljesen egészséges és abban legfeljebb néhány régi beteg állat található, új megbetegedés azonban már nem történik. Az ilyen módon ojtott falkák bizonyos fokú immunitással rendelkeznek, amely annál nagyobb, minél kifejezettebb volt a reakció. Ha az általános reakció enyhe volt, úgy egyes állatok immunitása igen korlátozott lehet és ezért az ilyen gyöngén reagált falkák egyedeit az első ojtást követő 21. napon egyszerű vírusos ojtással tesszük fokozottabban immunissá. Az ilyen ojtás az eddigi, igen sok ojtásból szerzett tapasztalatok szerint alig okoz veszteséget és ezért veszélytelen.

Röviden még megemlítem, hogy az ojtási eredményeket illetően úgy a sertéspestis elleni szérumos ojtás, mint a szimultán ojtás eredményei lényegesen eltérhetnek egymástól, aszerint, hogy téli, avagy nyári malacok ojtattak-e. Minden tenyésztő előtt ismert dolog, hogy a téli malac sokkal ellenállóbb, mint a nyári s ezért különbözőképpen viselkedik úgy a természetes, mint a mesterséges fertőzéssel (védőojtásokkal) szemben is. Ennek oka a nyári malacok kevésbé edzett voltában és kisebb ellenállóképességén kívül abban van, hogy ősszel és télen, amikor a nyári malacok védőojtására sor kerülhet, lényegesen megváltoznak a takarmányozási és tartási viszonyok is. Az addig szabad, friss levegő, jó tarlón vagy cukorrepaföldön tartott malacok csaknem állandó nappal és éjjeli tartózkodásra a sötét, rosszulvilágított, hideg, huzatos istállóba kerülnek és a vitaminban gazdag takarmányozás helyett még jobb esetben is be kell érniük árpaival, kevés korpával vagy kukoricával és legnagyobb ritkaság az, ha arra is gondot fordítanak, hogy a malacok takarmányozása kissé változatos legyen és hogy az állatok vitamin- és sószükséglete is kielégítettassék. Könnyen meg lehet ezután érteni, hogy az ilyen viszonyok között tartott malacok között az esetleg fellépő sertéspestis igen nagy veszteségeket okoz, sőt néha az egész állomány kipusztulását vonja maga után. Ha azután ilyen viszonyok között tartott nyári malacokat ősszel vagy télen ojtjuk sertéspestis ellen szimultán módszer szerint, akkor már eleve számolni kell azzal, hogy nagyobb lehet köztük a veszteség, mint a téli malacok között. A veszteség legnagyobb részét ilyen esetekben azonban nem a sertéspestises elhullások okozzák, hanem részben szövődmenyes, részben egész önálló megbetegedések, így szeptikémiás (tüdőgyulladás), paratífusz, bélgyulladás, sercegő vizenyő, angolkór (rhachitis), ruhőség, senyveség stb. Általában azonban az ilyen elhullásokat a sertéspestis elleni szimultán ojtás rovására szokták írni.

Habár a nyári malacok ősszel vagy télen végzett, sertéspestis elleni szimultán ojtása után nagyobb veszteségekkel is kell számolni, azokban a helyeken, ahol a sertéspestis az ilyen állományokban egyébként is

fel szokott lépni, a szimultán ojtás mégis ajánlatos, mert utána a legtöbb esetben kevesebb veszteség szokott lenni, mintha a malacok természetes úton fertőződnek és akkor ojtunk szérummal. A szimultán ojtásnak emellett az az előnye is, hogy az életrevaló, megmaradt malacokat olyan időben tehetjük immunissá, amikor még aránylag kis értéket képviselnek és amikor a nagyobb veszteség is aránylag csekélyebb összeget képvisel.

Megemlítem végül, hogy a malacok verhasa, valamint a kocák járványos elvetélese kóroktani szempontból még nem teljesen tisztázott megbetegedések, éppen ezért az ellenük való védekezés is csak problematikus.

Röviden összefoglalva, azt ajánlhatom, hogy ha kényszerítő körülmények nincsenek, úgy a 3½-4 hónapos korig lehetőleg ne, különben pedig először sertéspestis ellen szimultán módszer szerint, azután pedig, amikor a malacok már teljesen egészségesek lettek, sertésorbánc ellen ojtjuk azokat. Az angol sertéseknél az ojtás időpontja ezeknek az állatoknak gyorsabb fejlődése folytán előbbre tolódik.

Heggeli Zoltán dr.

KÖNYVISMERTETÉS.

Berichte über Landwirtschaft. Band VII. Heft 1. Magyarország állattenyésztése. (Berlin, Parey, 1928.) Németország legjobban szerkesztett agrárpolitikai szemléje, a Reichsministerium für Ernährung und Landwirtschaft kiadásában megjelenő „Berichte über Landwirtschaft“ január 1-től új alakban jelenik meg. A vastag füzet nagyrésze továbbra is hosszabb agrárpolitikai és a mezőgazdasággal kapcsolatos közgazdasági tanulmányokból áll, ezenkívül azonban új rovatok is nyílnak meg. Az egyik új rovat mezőgazdasági helyzetjelentéseket tartalmaz az egyes államokból. A szóbanlevő számban Németországról, Dániáról, Görögországról és Kínáról referálnak a szaktudósítók. A másik, igen részletes és kiválóan szerkesztett rovat agrárpolitikai könyv- és folyóiratszemié. Az utóbbi rész szerkesztője a fardadhatatlan Kurt Ritter dr. berlini egyetemi tanár, aki egyike a legtermékenyebb gazdasági szakíróknak és különösen agrárstatistikai és értékesítési kérdésekkel, valamint vámpolitikákkal foglalkozik. A folyóirat ugyanez a száma közli Ritter igen érdekes tanulmányát a világ háború előtti és utáni tojástermeléséről.

A könyvismertető rész első helyén a Konkoly Thege Sándor dr. szerkesztésében és az OMGE kiadásában megjelent „Magyarország állattenyésztése” című munkával foglalkozik, amelyet hét oldalon ismertet. Kiemeli e mű alapvető fontosságát mind az azok számára, akik a magyar állattenyésztés problémáival foglalkozni kívánnak, továbbá ama gyakorlati szakemberek részére is, akik magyar tenyészanyagot kívánnak beszerezni. Ezután részletesen ismerteti az egyes köteteket, elsősorban természetesen az azokban közölt általános részt, amely az egyes állattenyésztési ágak történetét, jelenlegi helyzetét, közgazdasági jelentőségét és céljait tartalmazza. A bíráló maga is megjegyzi, hogy azért közli olyan részletesen a munka tartalmát, mert azok számára is hozzáférhetővé akarja tenni a munkában közölt fontosabb adatokat, akiknek nincs módjukban a könyvet beszerezni. Ismerteti először szarvasmarhatenyésztésünk történetét, a fontosabb tájfajtákat, az idevonatkozó statisztikai adatokat és végül a tenyésztő egyesületeket. Külön kiemeli az országos tenyészállatvásárok jelentőségét. Ezután áttér a lótenyésztésre, amelynek történetét, az állami ménesek beosztását és leírását, az egyes fajták leírását különösen részletezi. A sertésenyésztés ismertetésében részletebben foglalkozik hízalási rendszerünkkel, kitér az ipari hízalók jelentőségére, megemlítve, hogy szerepük jelentősége a háború óta csökkent. Kiemeli a mangalicatenyésztés fontosságát a magyar mezőgazda-

MINDEN VETŐMACOT PÁCOLJUNK

PORZOL
PORPÁC
VEZET

ÜSZÖGMENTESSÉG
VETŐMACMECTAKARITAS
TERMÉS TÖBBLET
CHINOIN-ÚJPEST.

3000 magyar gazdaság
BUZÁNÁL kizárólag
PORZOL-t
használ.

Az előírt pácolási eljárás pontos **betartása** egyenletes, gyors kelést **űszögmentességet**, terméstartóbbletet biztosít.

ROZS, ÁRPA, ZABNÁL
HIGOSAN-t
használjunk.

!! Francia, holland, dán, svájci, osztrák, román, cseh stb. !!
hivatalos intézetek által is elismerve

HIGOSAN

HIGANYOS
NEDVES
CSÁVÁZÁS.

ROZSOT,
ÁRPA
HIGOSANNAL
CSÁVÁZUNK

NAGY
TERMÉSTÖBBLET
BIZTOSIT

CHINOIN
ÚJPEST

ság különleges hely
külterjes gazdaság
megemlékezik, jele
elégé és álláspont
vezőtlenességével
sertés gyengébbé
A hízalás jelent
és a magyar
keves reményük
amely valaha fél
befolyást gyakor
A juhtenyésztés
gyalja a történet
tenyésztett fajták
mányozást okozk
az alföldi és a d
továbbá a gyapj
és minőségi statis

Örommel látju
világ is milyen é
irónak és szerkes
legjobb biznyíté
a vállalkozása a
ból igen nagy je
szolgáltatást jelent
krízis idején.

Község

Folyó hó 3. é
első országos ko
ség hívott össze
Miklós kormányz
és Albrecht kir.
miniszterelnök, S
Antal Géza ev. r
ügyminiszter, G
Herrmann Miksa
Józán Miklós ur
Kunó gróf m. k.
ter, Pesthy Pál
Sándor az. ev. p
pök, Rott Nánd
m. kir. belügym
miniszter, Zich
gresszus elnöke
ügyi miniszter.
földművelésügyi
elnöke, Almásy
sági Kamara e
főtanácsos, a
Ferenc Budape
Somssich Laszló
sági Egyesület
belügyi államtit
Pest vármegye
veszérigazgatója
Buday Barna,
főszervezője,
viselő, Csontos
Jeszenszky Pál
dak Szövetkezet
a Jégzők Ors
Ferenc v. főispá
m. kir. gazdasá
vetke elnök v
országgyűlési
Kamara h. igaz
titkár, országgy
az OMGE igaz
képviselő, v.
ny. belügymin
főispánja, Szpö
mestere, Stejn
sokorópátkai S
képviselő Szul
titkár, Szijj

M
17-19
a leg
Az öse
Tavassza
kény k
Gyártj
Feltan
Szállit leg
szindikátus
zése s z e

ENC

égis ajánlatos, több veszteség... A szimultán... életrevaló... tésüket kép... is aránylag... valamint... szempontból... éppen... problematikus... hogy ha... 3 1/2-4... pedig először... azután... egészségesek... az angol... állatoknak... ödik.

ság különleges helyzete szempontjából, különösen a külterjes gazdaságokban. A hussertényesztésről is megemlítezzük, jelentőséget azonban nem méltányolja eléggé és álláspontját a klimatikus viszonyok kedvezőtlenességével, a takarmányhiánnyal és a hussertés gyengébb ellenállóképességével magyarázza. A hizlalás jelentősége, sajnos, világszerte eltolódott és a magyar sertésenyésztőknek és hizlalóknak kevés reményük lehet arra, hogy a kőbányai piac, amely valaha fél Európa sertésáralakulására döntő befolyást gyakorolt, újból elérje régi jelentőségét. A juhnyésztés ismertetésénél különösen bőven tárgyalja a történeti részt, majd leírja a hazánkban tenyésztett fajtákat. Kiemeli a klimatikus és takarmányozási okoknál fogva jelentkező különbséget az alföldi és a dunántúli tenyésztetek között, közli továbbá a gyapjútermelésre vonatkozó mennyiségi és minőségi statisztikai adatokat.

Örömmel látjuk, hogy a külföldi tudományos világ is milyen elismeréssel adózik ez uttörő munka íróinak és szerkesztőjének és ez a kedvező bírálat a legjobb bizonyítéka annak, hogy az OMGE-nek ez a vállalkozása a magyar állattenyésztés szempontjából igen nagy jelentőségű és hogy felbecsülhetetlen szolgálatot jelent számára, különösen a mai gazdasági krízis idején. F. K. dr.

Községek kongresszusa.

Folyó hó 3. és 4. napján zajlott le a községek első országos kongresszusa, amelyet a Falu Szövetség hívott össze. A kongresszus fővédnöke **Horthy Miklós** kormányzó volt, tovább **József József Ferenc** és **Albrecht kir. herceg**. Védnökök: **Bethlen István** gróf miniszterelnök, **Serédi Jusztinián** bíboros hercegprímás, **Antal Géza** ev. ref. püspök, **Bud János** m. kir. pénzügyminiszter, **Glattfelder Gyula** csanádi püspök, **Herrmann Miksa** m. kir. kereskedelmiügyi miniszter, **Józan Miklós** unitárius püspöki vikárus, **Klebelberg Kunó** gróf m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter, **Pesthy Pál** m. kir. igazságügyminiszter, **Raffay Sándor** ág. ev. püspök, **Ravasz László** ev. ref. püspök, **Rott Nándor** vespéremi püspök, **Scitovszky Béla** m. kir. belügyminiszter, **Vass József** m. kir. népjóléti miniszter, **Zichy Gyula** gróf kalocsai érsek. A kongresszus elnöke: **Mayer János** m. kir. földművelésügyi miniszter. Tárvelnökök: **Schandl Károly** m. kir. földművelésügyi államtitkár, a kongresszus helyettes-elnöke, **Almásy Imre** gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke, **Meskó Zoltán** m. kir. gazdasági főtanácsos, a „Hangya” ügyv. igazgatója, **Ripka Ferenc** Budapest székesfőváros főpolgármestere, **Somssich László** gróf, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke, **Sztranyavszky Sándor** m. kir. belügyi államtitkár. Alelnökök: **Agorosztó Tivadar**, Pest vármegye alispánja, **Balogh Elemér**, a Hangya vezérigazgatója, **Bodó János**, országgyűlési képviselő, **Buday Barna**, az OMGE igazgatója, a „Köztelek” főszerkesztője, **Csizmadia András** országgyűlési képviselő, **Csonotos Imre** országgyűlési képviselő, **Jeszenszky Pál** udvari tanácsos, a Magyar Mezőgazdasági Szövetkezeti Alattörök vezérigazgatója, **Koncz János**, a József Attila Országos Egyesületének elnöke, **Krudy Ferenc** v. főispán, országgyűlési képviselő, **Láng József** m. kir. gazdasági főtanácsos, a Gazdak Biztosító Szövetkezetének vezérigazgatója, **Marschall Ferenc** dr. országgyűlési képviselő az Országos Mezőgazdasági Kamara h. igazgatója, **Meskó Zoltán** ny. belügyi államtitkár, országgyűlési képviselő, **Mutschenbacher Emil** dr., az OMGE igazgatója, **Patacsy Dénes** országgyűlési képviselő, v. államtitkár, **Perényi Zsigmond** báró ny. belügyminiszter, **Preszly Elemér** Pest vármegye főispánja, **Sipőcz Jenő** Budapesti székesfőváros polgármestere, **Steinecker Ferenc** dr. egy. ny. r. tanár, sokorópátkai **Szabó István** v. miniszter, országgyűlési képviselő **Szabóky Alajos** pénzügyminiszteri államtitkár, **Szűj Balint** felsőházi tag, **Szomjas Lajos**

ny. államtitkár, **Vadnay Tibor** belügyminiszteri h. államtitkár. A kongresszuson megjelent nevezettek kivül számos közintézmény, a szövetkezetek, gazdasági és társadalmi egyesületek képviselői, a vármegyék és községek kiküldöttei stb. Az érkező **Horthy Miklós** kormányzót a rendezőség élén **Mayer János** földművelésügyi miniszter fogadta rövid üdvözlő beszéddel és felkérte a kongresszus megnyitására. A kormányzó beszédében örömmel üdvözölte a községek kongresszusának munkásságát, amely biztató megindulást jelent a szebb jövő felé. Az állam jóléte, gazdagsága és egész ereje a megelégedett és erős falun nyugszik, ezért érdekében áll, hogy annak anyagi, szellemi és erkölcsi jólétét előmozdítsa. Az erők fokozását jelenti, hogy a szervezkedésnél a falu kezét nyújtja a város felé és magával hozza az egészséges és tradíciókat tisztelő konzervatívizmusban az életképes tradíciókat. Az erők egybevetésével törekedni kell a kulturális és gazdasági ismeretek terjesztésére és nem szabad megállni az elemi oktatás szűk határainál. A tehetségek törekedjenek tovább és végezzenek egyetemi tanulmányokat, a többiek pedig nagyobb hozzáértéssel gazdálkodhatnak tovább és szélesebb alapokon bővíthetik ismereteiket. A faluból jött tehetségek adják a középosztálynak azt a pótló erőt, amelyre annak a rá váró nagy feladatok megoldásánál szüksége van. A csonka országban túlnagy az értelmiség, ezért a produktív pályákra kell a figyelmet irányítani. Sorsunk jobbrafordulása csak a munka és tákarékosság útján, a jövőben való bizalom által várható. E mindenki által óhajtott célok elérése terén jelentős lépés a községek kongresszusa, amelyet éppen ezért különös melegséggel üdvözöl és amelynek munkálkodásához a legteljesebb sikert kívánja. A kormányzó nagyszabású megnyitói beszéde után **Mayer János** miniszter, a kongresszus elnöke emelkedett szólásra, aki megköszönte az üdvözlő szavakat, majd a következőket mondotta: A magyar falvak első kongresszusa új korszakot jelent a magyar föld népének történelmében. Ez a kongresszus a legteljesebb odaadással és közreműködéssel kívánja szolgálni azt a programot, amelyet a törvényhozás, kormányzat és közigazgatás az ország újraépítése és a magyar nép boldogulása érdekében kifejt. A falvak népe érdekeinek védelmére, társadalmi és szellemi szükségleteinek kielégítésére érdekében helyzetének, érzelmeinek és vágyainak hűségos feltárással siet az ország jólétének fokozása érdekében munkálkodók segítségére. A magyar falvak népe jólétének elérése érdekében legelső sorban önmagára kíván támaszkodni és ezért vizsgálja a benne rejlő készségeket, keresi az erőforrásokat, bajok forrásait és azok megszüntetésének módjait. Megokolt és szükséges a falvak népével, mint a nemzeti élet alapjával kérdéseivel foglalkozni, a jövő biztosítása érdekében. Ezt célozza az Országos Falu Szövetség útján összehívott kongresszus. Beszédének végén a miniszter ismételt üdvözölte a kormányzót és megjelent királyi hercegeket. Ezután **Schandl Károly** dr. államtitkár a kongresszus helyettes elnöke emelkedett szólásra, aki a falvak megerősítését, a falusi élet szebbé és jobbátételét szorgalmazta, mert a falu az ország fő erőforrása és annak népe a nemzeti lét legmegbízhatóbb fundamentuma. A községek első kongresszusának feladata a program alapjának megállapítása. Röviden utalt a legfontosabb közigazgatási, kulturális és gazdasági feladatokra. A községi program legelőször követelménye az utak kiépítése, a csatornázás és vizek rendezése, hogy megszűnjön a falvaknak a külvilágtól való, néha több hónapos elzártsága. Kisvasutak és autóbuszjáratok létesítése is ezt a célt szolgálja. A betegségek és

járványok leküzdése, az anya- és csecsemővédelem szintén halaszthatatlan feladatok. A magyar mezőgazdaság a világverseny kereszt-tüzébe került. A falvak kongresszusa lelkesen csatlakozik a jobban, olcsóbban és többet termelés jel-szavával indult versenytermelési mozgalomhoz, amelynek sikere érdekében a földművelésügyi miniszter mozgósította a magyar föld minden erejét. Idelartozik a 800,000 hold tiszatöldeki szikes országos megjavításának keresztülvitele is. A természetértékesítés és a mezőgazdasági hitel megoldására a falusi gazdák csak egy ut áll rendelkezésére, a szövetkezeti mozgalom. A szövetkezeti gabonaértékesítés minden ellenére a legszebb sikereket mutatja. A kongresszusnak teljes energiával állást kell foglalnia az agrárszövetkezeti mozgalom és a természetértékesítés megszervezése mellett. Ezután az államtitkár röviden ismertette a földművelésügyi kormány birtokpolitikai törekvéseit és a törpebirtokosok és földművelő munkásság védelmét szolgáló törvényhozási tevékenységet. **Schandl Károly** beszéde után **Sztranyavszky Sándor** államtitkár a belügyminiszter képviselőitől szólalt fel, **Ripka Ferenc** főpolgármester a főváros, **Balogh Elemér** a felsőház, **Koncz János** a falvak jelezői nevében üdvözölte a kongresszust, majd **Bajtay Mihály** dr. tett előterjesztést a kongresszus további munkájára vonatkozólag. Végül **Meskó Zoltán** üdvözlő szavait köszönte meg **Mayer János** miniszter. Ezután a Faluszövetség közgyűlését tartották meg, délután pedig megkezdődtek a Városháza bizottsági termeiben a szakértői bizottságok előadást tartottak **Koncz János** dr., **Weis István** dr., **Jakabházy János** dr., **Geszteyi Nagy László** dr., **Forster Gyula**, **Sármezey Endre**, **Szabóky Jenő**, **Borus Ferenc**, **Kovácsics Sándor** dr., **Steinecker Ferenc** dr., **Nagy Sándor** dr., **Keller Lajos**, **Bodó Antal** dr., **Treitz Páter**, **Krybyig Lajos**, **Ipolyi-Keller Gyula**, **Marschall Ferenc** dr., **Neubauer Ferenc** dr., **Grábner Emil**, **Borsodi Sándor** dr., **Balogh Gyula**, **Steuer György**, **Szekeres László** dr. és **Kádár László**. A községek országos kongresszusának folytatólagos értekezletét vasárnap délelőtt **Schandl Károly** dr. államtitkár nyitotta meg. Utána **Bajtay Mihály** dr., a Falu Szövetség igazgatója ismertette a szakbizottságok előző napi ülésének határozati javaslatait, amelyeket a kongresszus néhány módosítással elfogadott. **Meskó Zoltán** képviselő a Falu Szövetség országos szervezkedésének jelentőségéről beszélt. Az ülés **Schandl Károly** dr. zárószavával ért véget, amelynek során közölte, hogy a legközelebbi mezőgazdasági világkongresszust Budapesten tartják meg. Majd előterjesztett indítványainak elfogadása után a kongresszust bezárta.

A német mezőgazdaság helyzete.

(**Kanitz Gerhard** gróf volt németbirtalmi közéletmészteri előadása.)

Lapunk múlt számában ismertettük **Kanitz Gerhard** gróf, volt németbirtalmi közéletmészteri miniszter március hó 2 án tartott előadásának jelentőségét, a gyűlés lefolyásáról pedig a következőkben számolunk be. A Magyar Külügyi Társaság közgazdasági szakosztályának a képviselőház delegációs terében tartott gyűlésén igen sokan vettek részt közéletünk előkelőségei köréből. **Szerényi József** báró v. b. t. t. elnöke alatt jelen voltak: **Mayer János** földművelésügyi miniszter, **Somssich László** gróf, az OMGE elnöke, **Apponyi Albert** gróf, **Hadik János** gróf, **Schandl Károly** dr. és **Szabóky Alajos** dr. államtitkarak, a német követ vezetésével a német köveiség tisztikara, **Puky Endre**, a képviselőház elnöke, **Gally Kálmán** dr. és **Liekl Károly** h. államtitkarak, **Maulth József**

MÉSZNITROGÉN
17-19 garántált nitrogéntartalommal a legjobb és leolcsóbb nitrogénműtrágya.
Az összes művelési ágaknál, különösen kalászosoknál, kapásoknál és szőlőnél a legjobban kifizetődik.
Tavasszal vetett gazdasági növényeink alá a vetés előtt alaptrágyaként kiszórva, őszi kalászosokhoz tavasszal fejtrágyaként adva magas terméshozamot biztosít.
Gyártja: „NITROGÉN” Műtrágya és Vegyipar Részvénytársaság
Telefon: 106-19, 151-79 Budapest, V. kerület, József-tér 1. szám. Sürgőnycim: Nitrogen
Szállít legelőnyösebben a Kálliszindikátus eredeti árjegyzése szerint 40-42%
KÁLISÓT,
mely a terméshozamot fokozza, a minőséget javítja. A kálisó alkalmazása nagyfontosságú, mert teljes eredményi csakis teljes trágyázással.
Érhetőnk el. Továbbá Thomassalakot, szuperfoszfátot, kénsavas ammóniát, chilisalétromot és trágyameszt.
INGYENES MŰTRÁGYÁZÁSI TANÁCSADÓHELY!

gróf, Hoyos Miksa gróf, Jeszenszky Pál, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének alelnök-vezérigazgatója, Mutschenbacher Emil dr., az OMGE ügyvezető-igazgatója, Dömötör László dr., Kócs Mihály, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Eötvös Olivér, a Magyar Külügyi Társaság alelnöke, Gerencsár Jenő dr., Grabovszky Miklós dr., Barcza Ernő dr., Ferenczi István dr. és Tomcsányi Gyula min. tanácsosok, Krudy Ferenc, Marschall Ferenc dr. és Joddy Béla országgyűlési képviselők, Paikert Alajos, Fabricius Endre, Horváth János és még számosan. Soterényi József báró megnyitó beszédében üdvözölte a megjelenteket és kimentette Bethlen István gróf miniszterelnököt és minisztertársait, akik elfoglaltságuk miatt nem jöhettek el Kanitz gróf előadását meghallgatni. Majd a német birodalom képviselőjét és Kanitz grófot üdvözölte. Rámutatott arra, hogy mily fontos jelentősége van ennek a mai előadásnak most, amikor a német-magyar tárgyalások küszöbön vannak. A két országot a közös munka fogja talpraállítani, amelynek megteremtésére mindkét ország részéről meg van a hajlandóság. Végül felkérte Kanitz grófot előadásának megtartására.

Kanitz gróf először is rámutatott arra, hogy a Páris környékén megkötött békeként földrajzilag, politikailag és gazdaságilag megoldhatatlan problémák elé állította Európát. A politikai bizonytalanság nyomja a gazdasági életet. A gazdasági hatalmi szférák ellóldták Amerika javára, az elszegényedett Európa pedig nem tudja visszaszerezni régi fogyasztó erejét. Európa elsősorban krónikus ipari krízisben szenved. A háborús blokádok folytán a legtöbb államban a hadiipar óriási módon fellendült, mely áttérve a béketermelésre, a túltermelés szörnyű folyamatát indította meg. Az emberiség végeredményben saját intenzív munkásságának lett az áldozata. A technika fejlődése, a munka mechanizálása és racionalizálása pedig az általános munkanélküliség árnyékát veti előre. Az ipari válságot szükségképpen agrárválságnak kellett követnie, amely majdnem minden mezőgazdasági államban ránehezedik s amely elsősorban nem más, mint a fogyasztópiaci válság. Különösen a középeurópai államok lélektelnekül iramban akarják a hazai termelést és exportot fokozni, de az európai piac felvevőképessége mégis csak korlátozott. Ez a lázas állapot csak akkor szűnhetik meg, ha azt a sok igazságtalanságot, melyeket a békediktátumok okoztak, ismét jóváteszik.

Ami a német közgazdaság elhelyezkedését az európai gazdasági életben illeti, meg kell jegyeznünk, hogy egy olyan hatalmas ipari lakossággal bíró országnak, mint a német birodalom, természetesen sok tőkére van szüksége, hogy ezeket a munkástömegeket produktív munkával láthassa el. Ma olyan üzemek fenntartása, amelyek pillanatnyilag csak részben jövedelmezők, állandó újabb hitelek igénybevételével Németország fokozatos eladósodását vonná maga után. A német állami kiadások pedig az egész nemzeti jövedelemnek mintegy egyharmadát nyelik el. Különösen a szociális terhek emelkedése ad komoly aggodalomra okot.

E válságból az ipar racionalizálással igyekszik szabadulni, de a mezőgazdaság, melynek ipara még nehezeke és nem eléggé rugalmas, ezzel semmire sem jut. Ami már most a német agrárkrízist közelebből illeti, Németország a versaillesi béke folytán mezőgazdasági területeinek mintegy tizenötöt és fél százalékát veszítette el. A birtokok nagy része kisgazda kezében van, így azoknak racionalis kihasználása sokkal nehezebb, mint a nagy üzemeknél. Hozzájárul még, hogy a háború óta a szegényebb néposztály inkább a buza-, mint a rozskenyeret keresi, ami különösen a tulnyomóan rozstermelést űző Kelet-Németországot sújtja. A német mezőgazdaság háborúelőtti terhei, melyek a valutaromlás folytán eltűntek, ma ismét ijesztő módon emelkednek, így igen nagy mértékben a közterhek. A növekvő gyári munkabérek pedig a mezőgazdasági területek elnéptelenedését vonják maguk után. Az agrárkrízis miatt tehát érthető, ha a német kormány kereskedelempolitikai téren saját mezőgazdaságának ezt a tét-

harcát figyelmen kívül nem hagyhatja. Magyarország is ugyanilyen krízis alatt szenved. Export-piacait a trianoni békeszerződés folytán nagyrészt elvesztette s itt sincsen valódi konjunktúra jövedelem-szerzésre, csak tömegtermelésre. Az európai agrár- és iparosállamoknak ez a válság közössége kell, hogy az államok együttműködésére vezessen, melynek a későbbi időkben is értékes gyakorlati következményei lehetnek. Európa megmentését az államok szoros gazdasági együttműködésében látja. Európa egyelőre az európai, s csak azután a tengerentúli agrár-terményeket vegye fel. A most meginduló német-magyar kereskedelmi tárgyalásoknál Németország minden-estetre azon lesz, hogy mezőgazdasági érdekei szemelőtt tartásával Magyarország javára a legmesszebbmenőkig elmenjen. Mint realpolitikus a fegyverbarátság alapuló német-magyar rokonszenvet igazi értéknek tekinti és kívánja, hogy előadása is e baráti viszony kimélyítését szolgálja s Magyarország ismét elnyerje a helyét a Nap alatt. (Éljenzés és taps.)

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár mondott záróbeszédet. Reflektálva Kanitz gróf által elmondottakra, rámutatott arra, hogy az elszegényedett Európa még annyi felvevőképességgel sem rendelkezik, mint békében, aminek oka a tuliparosodás következtében beállott ipari válságban keresendő. Európa mezőgazdasági helyzete az amerikai nagymérvű versenyét nagyon megérzi. Mi megértjük a német mezőgazdaság súlyos küzdelmeit — mondotta Schandl államtitkár, beszéde további részében —, de ha van ország, amelynek ezer év óta igazán van oka panaszkodni, az elsősorban az az ország, amelyről a francia szenátusban az akkori miniszterelnök azt mondta, ha ezer éve is áll fenn, azért mégis fel kell darabolni, mert Németország legjobb fegyvertársa volt. A magyar mezőgazdaság nem a német gazdák helyét akarja elvenni a német piacon, mert mi teljes megértéssel vagyunk a német gazdasági élet aggodalma iránt, de ha a német-magyar viszonyt nézzük, megállapíthatjuk, hogy Németország évről-évre 100%-kal többet hoz be Magyarországra, mint amennyit mi viszünk ki a német piacra és két év alatt kerekén 400 millió aranykoronával fizetünk többet Németországnak. Ez mutatja, hogy Németországnak nem utolsó érdeke a Magyarországgal kötendő kereskedelmi szerződés, amely remélhetően a kölcsönös megértés alapján létre is jön. Azzal zárta szavait, hogy bárha minél előbb jöjjön létre a nemzetek között az igazságos és igazi béke és a két ország együttesen dolgozzon népe boldogulásáért. A nagy tetszéssel fogadott záróbeszédet véget ért az ülés.

Mayer János földművelésügyi miniszter március hó 2-án a Gellért-szállóban ebédet adott Kanitz Gerhard gróf tiszteletére. Az ebéden — minthogy Mayer János közbejött akadályok miatt nem jelenhetett meg — Schandl Károly dr. földművelésügyi miniszteri államtitkár volt a házigazda. Az ebéden résztvettek: Somssich László gróf, az OMGE elnöke, Prónay György báró és Szabóky Alajos dr. államtitkárok, Hadik János gróf, Berzeviczy Albert felsőházi tag, Balogh Elemér, Meskó Pál, Mutschenbacher Emil dr., Krudy Ferenc, Rubinek István és Farkasfalvi Farkas Géza képviselők, továbbá mezőgazdasági életünk több kiválósága.

Somssich László gróf, az OMGE elnöke, március hó 3-án, a Hungaria-szállóban estebéde látta vendégül Kanitz Gerhard grófot. Az OMGE elnökének estebédjén résztvettek: Somssich László grófné, Kanitz Gerhard gróf, Bud János pénzügyminiszter, Hadik János gróf v. b. t. t., Beliczey Géza és Pargly Emil, az OMGE alelnökei, Schön R. német követ, Bernát István, a Gazdaszövetség elnöke, Jeszenszky Pál, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezet alelnök-vezérigazgatója, Mutschenbacher Emil dr., az OMGE ügyvezető-igazgatója, Kócs Mihály dr., az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Nickl Alfréd követségi tanácsos, Barcza Ernő dr. min. tanácsos, Fabricius Endre és Konkoly Thege Sándor dr., OMGE főtitkárok.

Jeszenszky Pál ünneplése.

A tenyészállatkiállítás és vásár rendezőbizottságának folyó évi március hó 1-én tartott gyűlése meleg ünneplésben részesítette Jeszenszky Pál udvari tanácsost, a rendezőbizottság elnökét, abból az alkalomból, hogy az idén már a 25-ik tenyészállatkiállítás rendezését irányítja.

Konkoly Thege Sándor dr. előadó-főtitkár kedves kötelességének tartja a bizottságnak bejelenteni, hogy Jeszenszky Pálnak, a rendezőbizottság elnökének a tenyészállatkiállítás rendezése és irányítása körül kifejtett közérdekű és eredményes munkásságában az idel tenyészállatkiállítás határkövet jelent, amennyiben ez a kiállítás már a 25-ik azok között a tenyészállatkiállítások között, amelyeknek a rendezését Jeszenszky Pál végezte, illetve irányította.

A háború előtt, mint az OMGE titkára 17 tenyészállatvásárt rendezett személyesen, amelyeknek egyre fokozódó sikere a legbeszedesebben igazolja nagy rendezői készségét és eredményes munkásságát. Ezek közül a kiállítások közül különösen nagy volt a sikere az 1909. évben a nemzetközi tejgazdasági kongresszussal egyidőben rendezett tenyészállatkiállításnak, amely alkalommal legfelsőbb elismerésben és kitüntetésben részesült. De nemcsak a Budapesten rendezett tenyészállatvásárok, hanem a vidéki tenyészállatkiállítások rendezésénél is nagy érdemeket szerzett Jeszenszky Pál, így különösen a pécsi, pozsonyi és szegedi kiállítások sikerében országrésze volt. A háború utáni években pedig, mint a tenyészállatkiállítás rendező- és bírálóbizottságának elnöke, már 8-ik éve irányítja a tenyészállatkiállítások ügyét és gazdag tapasztalataival mindenkor készséggel támogatja a rendezőseget. Ez alatt a 25 év alatt Jeszenszky Pál irányítása mellett a tenyészállatkiállítások évről-évre nagy arányokban fejlődtek és ma már a mezőgazdasági élet egyik legfontosabb eseményévé alakultak. Nem tartja magát illetékesnek arra, hogy Jeszenszky-nek a tenyészállatkiállítások rendezése körül szerzett érdemeit méltassa, csak az erre hivatott 'ényezők figyelmét kívánja felhívni Jeszenszky Pál közérdekű és eredményes munkásságának erre a negyedszázados évfordulójára.

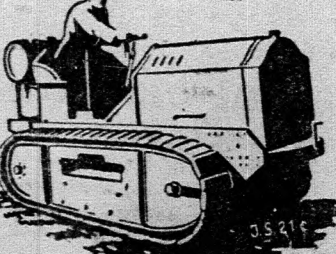
Somssich László gróf, az OMGE elnöke, a magyar gazdatársadalom és az OMGE nevében az őszinte elismerés hangján mond hálás köszönetet Jeszenszky Pál rendezőbizottsági elnöknek a tenyészállatkiállítások rendezése körül 25 éven át kifejtett önzetlen és lelkes munkásságáért. Teljes elismeréssel állapítja meg, hogy a tenyészállatkiállítások kifejlesztésében és mai magas színvonalra való emelésében Jeszenszky Pálnak igen nagy része van. A tenyészállatkiállítások az ő értékes közreműködése mellett örvedetesen és ugrásszerűen fejlődtek és a mai tenyészállatkiállítások kiszélesített kereteiben már a magyar mezőgazdaság egyeteme nyerhet méltó bemutatást. Tenyészállatkiállításaink gazdag és értékes anyagokkal a magasabb mezőgazdasági kultúrával rendelkező nyugati országok bámulatát és elismerését érdemelték ki és országok jelentőségű intézménnyé váltak. Ezek a szép eredmények elsősorban Jeszenszky Pál nevéhez fűződnek, akinek rátermett egyénisége biztosította a fejlődést és a sikert. A gazdatársadalom nevében kívánja, hogy a következő 25 évben ugyanazzal az ügybuzgalommal és lelkesedéssel szolgálhassa a tenyészállatkiállítások ügyét, mint ahogyan azt eddig is tette.

Lickt Károly h. államtitkár a földművelésügyi minisztérium nevében üdvözli Jeszenszky Pált a tenyészállatkiállításokkal kapcsolatos eredményes munkásságának 25 éves évfordulóján és hálás köszönetet mond az ország állattenyésztésének fejlesztése érdekében ezáltal is kifejtett közérdekű tevékenységéért. A földművelésügyi kormány örömmel látja, a tenyészállatkiállításoknak évről-évre tapasztalható nagymérvű fejlődését és elismeréssel állapítja meg, hogy a mai nehéz helyzetünkben csak a legkitartóbb és a fáradságot nem ismerő lelkes munkával lehetett a tenyészállatkiállításokat a mai színvonalra emelni és a szép eredményeket biztosítani. A földművelésügyi minisztérium nagy jelentőséget tulajdonít a tenyészállatkiállításoknak, amelyek egyrészt a te-

nyesztők nem...
tenyésztés mi...
másrészt a gaz...
a mezőgazdas...
szolgálatjára. El...
Pálnak a t...
érdemeiről...
sátságát to...
ságt a magy...
minél több...
Jeszenszky l...
váratlanul é...
mond hálás k...
Nagy örömmel...
menyezett teny...
muló fejlődés...
állatkiállítás...
kívánja szolgál...
viselte a magy...
Rámutat arra...
háborút követ...
nagy fejlődés...
elnöknek hane...
jelenlegi kiváló...
főtitkárnak az...
és kitüntet...
Jeszenszky sz...
ovációval fogad

Külföldi lát...
kiállítás. A t...
bizottsága az id...
és intézkedést...
figyelmét a má...
dezendó ország...
kiállításra és v...
nagy értékes t...
szerzési alkalm...
gatásait és meg...
nyitve. Ezt mess...
ügyminisztérium...
március 17-én...
nékül való áll...
nak megenged...
ide utazott külf...
megszerezni má...
külföldi minisz...
Fő-nica I.), má...
állítás terület...
nagy előzékenys...
ben a jugoszláv...
Mindhárom áll...
utazásnál 50%...
25%-os kedvez...
megtette a lép...
osztárk vasutak...
ményeket, sajnos...
vezettek. Termés...
vik az ország h...
50%-os díjmérsé...
ményeket a kül...
által kiadott kial...
biztosíthatják, an...
belépésre is fel...
terjesztésére...
államokban me...
bizottság és gou...
igazolványokat...
szerezni és hogy...
érdeket közönsé...
szerezzen a kial...
vezményekről. E...
az összes szoms...
is rendkívül nag...
meghaladó sok...
lehet számítani...
hetőleg jelentős...
a fontos intézm...
ismertetése ter...
megbívást kap...
távolabbi, de gaz

LÁNC TALPAS

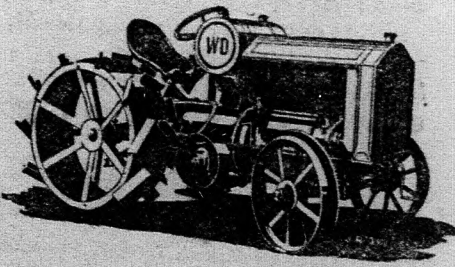
WD-TRAKTOROK

35 HP MOTOREKÉK 80 HP

WD-„HANOMAG“ legjobb német gyártású traktorok, LÁNC TALPAS, vagy KEREKES kivitelben és különböző lóerő-teljesítménnyel. Mindenkinél módjában áll gazdasága terjedelmének, terep- és talajviszonyainak a legjobban megfelelő gépet választani. — Érdeklődőknek legalkalmasabb traktorra költéségmentesen teszünk ajánlatot, gazdaságuk üzemszervezésének helyszíni megtekintése után. Kérjen árajánlatot! Állandó nagy raktár WD-gépekben és alkatrészekben!

KEREKES

28-32 HP

„LIGO“ R.-T., BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 31. TELEFON: Lipót 984-11 Sörgányolm: LIGORT, BUDAPEST

VEGYESEK.

nyésztők nemes versengésének a fokozásával az állattenyésztés minőségi fejlesztésére hatnak előnyösen, másrészt a gazdag és tanulságos anyag bemutatásával a mezőgazdasági kultúra emelését és elterjesztését szolgálják. Elismeréssel emlékeznek meg *Jeszzensky Pálnak* a tenyészállatkiállítások fejlesztéséhez fűződő érdemeiről és a földművelési kormányának azt a kívánságát tolmácsolja, hogy ezt az önzetlen munkásságát a magyar állattenyésztés érdekében a jövőben minél tovább fejthesse ki.

Jeszzensky Pál, a rendezőbizottság elnöke az öt váratlanul ért kitüntető megítélésétől meghatva mond hálás köszönetet a meleg, üdvözítő szavakért. Nagy örömmel tölti el, hogy az OMGE által kezdeményezett tenyészállatvásárok minden reményt felülmúló fejlődést és eredményeket értek el. A tenyészállatkiállítások ügyét nagy szeretettel és lelkesedéssel kívánja szolgáltni a jövőben is, mert mindenkor szívén viselte a magyar állattenyésztés fejlesztésének érdekeit. Rámutat arra, hogy a tenyészállatkiállításoknak a háborút követő években tapasztalható ugrásszerű nagy fejlődése és az elért szép sikerek kevésbé az elnöknek, hanem elsősorban a tenyészállatkiállítások jelenlegi kiváló rendezőjének, *Konkoly Thege Sándor* dr. főtitkárának az érdemei, ezért az öt ért megítéltetés és kitüntető ünneplés megfelelő részét rá hárítja át.

Jeszzensky szavait a rendezőbizottság tagjai meleg ávációjával fogadták.

VEGYESEK.

Külföldi látogatók és vásárlók a tenyészállatkiállításán. A tenyészállatkiállítás és vásár rendezőbizottsága az idén fokozottan megteremtett minden lépést és intézkedést annak érdekében, hogy a külföldi látogatókat a március 22-26-án, Budapesten rendezendő országos tenyészállat-, termény- és gépkiállításra és vásárra a legjobb tenyészanyagokból származó értékes tenyészállatoknak erre a legjobb beszerzési alkalmára felhívja és hogy a kiállítás látogatóit és megtekintőit előmozdítsa és megkönnyítse. Ezt messzemenőleg elő fogja segíteni a külügyminisztériumnak az az előzékenysége, hogy március 17-től 26-ig az ország határainak vizum nélküli való át lépését a kiállítási igazolvánnyal bírónak megengedte és csak utólagosan kell a kiállításra ide utazott külföldieknek a vizumot féláron (50%) megszerezni március 17-21-ig terjedő időben a külügyminisztérium utlevélosztályán (Budapest, II. Fő-utca 1.), március 22-26-ik napjain pedig a kiállítás területén működtetett utlevélkirendeltségen. De nagy előzékenységet tanúsítottak a kiállítással szemben a jugoszláv, román és cseh államvasutak is. Mindhárom állam az összes vasutvonalain a visszautazásnál 50% díjmérséklést engedélyezett, ami 25%-os kedvezményt jelent. A rendezőbizottság megteremtette a lépéseket annak érdekében, hogy az osztrák vasutak is engedélyezzenek vasuti kedvezményeket, sajnos, azonban ezek eredményre nem vezettek. Természetesen a külföldi látogatók is élvezik az ország határaitól a MÁV által engedélyezett 50%-os díjmérséklést. A vizum- és utazási kedvezményeket a külföldi látogatók a rendezőbizottság által kiadott kiállítási igazolvány megszerzése után biztosíthatják, amely igazolvány kétszeri díjmentes belépésre is feljogosít. A kiállítási igazolványok terjesztésére és arusítására az összes szomszédos államokban megállapodásokat létesített a rendezőbizottság és gondoskodott arról, hogy a kiállítási igazolványokat minden nagyobb helyen be lehessen szerezni és hogy lapok és hirdetések útján az érdekelte közönség minél szélesebb körben tudomást szerezzen a kiállításról és a vele kapcsolatos kedvezményeiről. Értesülésünk szerint az érdeklődés az összes szomszédos és a távolabbi államokban is rendkívül nagy és a múlt évi látogatottságot meghaladó sok ezer külföldi látogató felutazására lehet számítani, hogy az idei kiállítás remélhetőleg jelentős lépéssel fog tovább haladni ennek a fontos intézménynek a külfölddel való megismeretése terén. Mint a múltban, úgy ezidén is megkívánt kaptak nemcsak a szomszéd, hanem a távolabbi, de gazdasági összeköttetések szempontjából

figyelembe jövő államok földművelésügyi kormányai, állattenyésztési és mezőgazdasági intézményei, valamint a Budapesten levő külföldi diplomáciai testületek is, amelyek máris meleg érdeklődést tanúsítanak a kiállítás iránt. A külföldi kormányok részéről meghívásainkra egyelőre még nem kaptunk válaszokat, de biztosra vehető, hogy ezidén is több hivatalos külföldi tényező fogja meglátogatni a kiállítást. Így a román földművelésügyi kormány több vezető tisztviselője és a mezőgazdasági kamarák számos hivatalos kiküldöttje tudatták látogatási szándékukat. Jugoszláviából hivatalos személyiségek kivül a bácskai gazdák egy nagyobb tanulmányi társasága szándékozik ideutazni s a jelek szerint nemcsak a látogatók, hanem a vásárlók száma is meg fog növekedni. Értesülésünk szerint albániai hivatalos tényező látogatására és vásárlására is lehet számítani. A török földművelésügyi kormány az ottani követtségünk útján közölte, hogy képviselőjét el fogja küldeni, ezenkívül *Nazim bey*, a török állami juhászat főnöke közvetlenül tudatta érkezését. Nagy az érdeklődés Csehszlovákia részéről is, ahonnan több gazdasági egyesület tagjainak csoportos látogatását helyezte kiállításba. A brünni állatorvosi főiskola hallgatóinak egy tanulmányi csoportja *Kucera dr. tanár* vezetésével fogja tanulmányozni a kiállítást. Berlinből pedig a Viehzentrale igazgatója *Felkl dr. fog* eljönni a kiállítás megtekintésére. Az ausztriai és bajorországi gazdák egyik legnagyobb állattenyésztési szervezete pedig, a Reichsverband Bayerischer und Oesterreichischer Zuchtorganisationen für das Pinzgauer Rind, egy hosszabb tanulmányi látogatást szervez, amelynek során nemcsak a kiállítás megtekintését, hanem egy több napos tanulmányi körutat is terveznek Magyarországon. Amennyire tehát a jelekből következtetni lehet, az idei tenyészállatkiállítás külföldi látogatóssága az összes eddigi eredményeket felülmúlónak ígérkezik és egyuttal joggal lehet számítani arra, hogy a külföld részéről való vásárlások is az előző évek kereteinél szélesebb mederben fognak megindulni.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatóválasztmányi gyűlése. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatóválasztmányja március 1-én az OMGE tanástermében *Kosinszky Viktor* elnöke mellett gyűlést tartott. *Baross Endre dr.*, az egyesület igazgatója azt fejtette, hogy a két esztendői rossz termés után annyira nincs pénzük a szőlősgazdákknak, hogy a védekező anyagok beszerzésére még mindig nem gondolnak, holott később az árak rohamosan emelkedni fognak. Bejelentette, hogy rekonstrukciós hitel szervezése érdekében mozgalmat indítottak. Szükségesnek tartja, hogy az ügy elintézésére a szőlőgazdasági tanácsot hívják össze. A borfogyasztás az országban olyan csekély, hogy bort csaknem lehetetlen eladni, a kivétel pedig teljesen megakadt. A görög müborok a külföldi piacokon teljesen elnyomják a termézetes borokat. Ismertette a lengyelországi visszaéléseket; a lengyelek ugyanis göncel hordókban tokaji bor néven mübort hoznak forgalomba. A görög és a lengyel visszaéléseket csak azzal lehetne megszüntetni, ha kényszerítenek a görög és a lengyel kormányt megfelelő bortörvényt alkotására. *Kégl János dr.* a borfogyasztási adó eltörlését sürgette. A pénzügyminisztériumban és belügyminisztériumban most vizsgálják felül a községek költségvetését s ha a községek ötven százalékánál kisebb pótdó mellett gazdálkodhatnak, akkor a borfogyasztási adó eltörlik. Indítványozta, hogy vezessenek deputációt az államfőhöz ennek az igazságtalan adónak az eltörlése érdekében. *Palugyay Ferenc, Kállay Miklós dr., Ulreich Gyula, Szabó Károly, Fleischmann Oszkár* felszólalása után elhatározták, hogy küldöttséget vezetnek a miniszterelnök és a pénzügyminiszter elé és kéri, hogy törölje el a borfogyasztási adót, mert különben az ország szőlősgazdái teljesen tönkre mennek.

A Hangyaipar R.-T. XII. évi rendes közgyűlését március 2-án tartotta meg a Hangya központ ülőtermében. A részvételtársaság — szép eredményrel zárta le az 1927. évi mérlegét. Az igazgatóság jelentése szerint a Hangyaipar 1927-ben olyan arányokban fejlődött, amilyenre fennállása óta még

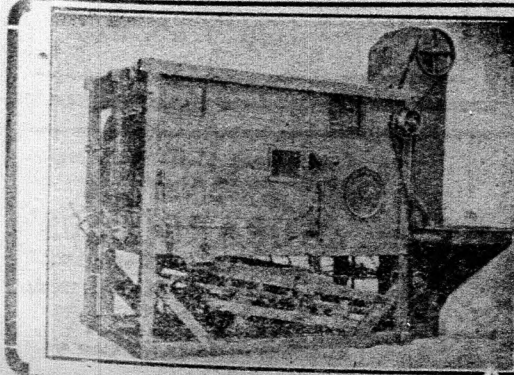
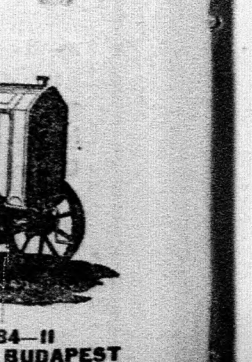
nem volt példa. A szövetkezeti termelő üzemek nagyarányú fejlődését, virágzását bizonyítja az elért szép üzleti siker. A Hangyaipar az elmúlt év folyamán 9.451.604 pengő értékű gyártmányt adott el, ami az előző évi forgalomhoz viszonyítva 25%-os emelkedést jelent. Az üzleteredmény is kedvezően alakult és lehetővé tette az osztalék növelését. Az üzemek állandóan bővülnek s ezek közül is ki kell emelni a Hangyaipar borüzletének nagyarányú fejlődését. A szeszosztály forgalma az 1926. évi 45 milliárd koronáról 65 milliárd koronára emelkedett. Emelkedést mutatott a többi üzemek forgalma is. A Hangyaipar gyártmányai iránt a közhatóságok is a legteljesebb elismeréssel vannak s a közszállítások versenytárgyalásai során több ízben részesítették a részvételtársaságot előnyben. A szövetkezeteknek arra kell törekedniük, hogy a Hangyaipar továbbra is így haladhasson és fejlődessen. Ez azonban csak úgy érhető el, ha a szövetkezetek a Hangyaipar gyártmányaival szemben nem részesülnek előnyben az idegen cégek gyártmányait. Az igazgatóság jelentése 266.058 P feleslegről számol be, amelyből osztaléklul részvényenkint a tavalyi 180 pengővel szemben 220 pengőt fizettek ki. A tartalékalap kikerekítésére 1600 pengőt fordítottak s a fennmaradó összeget az új számlára vitték.

Dohánytermesztési kiállítás Debrecenben. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara rendezésében Debrecenben folyó évi április hó 21-23-án országos dohánytermesztési kiállítás lesz, amelynek előkészítő munkálatai már javában folynak és a kiállítás előreláthatóan szép sikerrel fog zárulni. A kiállítási főhelyeket a kamara által hirdettet és folytatott termesztési verseny résztvevői, valamint a dohánytermesztéssel és feldolgozással kapcsolatos ipari szakmák képviselői már tuljegyezték úgy, hogy csak rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben tud a kamara a kiállításra jelentkezőknek helyet biztosítani. A termesztést, feldolgozást és értékesítést elméleti és gyakorlati alapon szemléltető tudományos anyagokon kívül a dohányzás kellekei és eszközei is bemutatásra kerülnek. A kiállításnak különös súlyt és jelentőséget ad az a körülmény, hogy azon a m. kir. dohányjövődek, valamint a debreceni m. kir. Dohánykísérleti Állomás teljes tudományos felkészültségével is részt vesz nagyértékű szakgyűjteményével. A részvételi szándék a kiállítandó anyag megjelölésével a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához (Debrecen, Hunyady-utca 5.) intézendő levélben, vagy élőszóval.

Tenyészbikavásár Szekesfehervárott. A Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi április hó 2-án Szekesfehervárott a községeknek, illetve közbirtokosságoknak közös használatra szolgáló bikákkal való ellátása céljából tenyészbikavásárt rendez a magyar királyi állami méntelep istállóiban. Eladásra felhajtathók 15 hónapnál idősebb és 2½ évesnél fiatalabb pirostarka fajtaú bikák. Az adatok bejelentésének határideje március hó 20-ik napja, a Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál, ahol készséggel szolgálnak bővebb felvilágosítással. Minden eladott bika után 2% jutalék fizetendő a Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület pénztárába és pedig ellenkező megállapodás hiányában az eladó által.

A fejérvármegyei vitézek és gazdáljak téli tanfolyamának záróvizsgálja. Február 26-án, vasárnap volt Szekesfehervárott a fejérvármegyei vitézek részére tartott, ez évben negyedik hathetes tanfolyam záróvizsgálja, amelyen a földművelésügyi minisztérium részéről mint vizsgálóbizottsági elnök *Szigethy Wargha László* gazdasági főtanácsos jelent meg. Jelen voltak még: vitéz *Falussy Jenő* székkapitány, *Szankovits János* városi tanácsos, *Ármos Jenő* gazdasági egyesületi igazgató, *Lits Ferenc*, a városi mezőgazdasági bizottság elnöke, *Kovács Imre*, a gazdákör elnöke, a tanfolyam tanári kara és még számos érdeklődő. A tanfolyamon 19 vitéz és 6 helybeli gazdálju vett részt, akik a gyakorlati és az elméleti tárgyakból örvendetes haladásról tettek tanúságot. *Szigethy Wargha László* gazdasági főtanácsos a vizsga után a bizottság megelégedésének adott kifejezést és elismerését fejezte ki *Zsalud Gusztáv* gazdasági tanárnak a tanfolyam vezetőjének, valamint a helybeli középiskolák tanárainál és gazdasági szakembereknél alakult előadói kar-

ES

A Tenyészállatvásáron üzemben megtekinthető „PETKUS” vetőmagtisztító- és osztályozógép

az egész világon ismert 1852-ben alapított **GEBRÜDER RÖBER, WUTHA** németországi speciális gyár sok évtizedes tapasztalatainak eredménye.

„Petkus” az összes termények tisztítására és osztályozására alkalmas. Szerkezete legegyszerűbb és legtekélyesebb!

„Petkus” szab. csavázókészülékkel kombinálva is szállítható! Erőszükséglete 2 HP.

Magyarországi vezérképviselő:

Kálmán és László műszaki áruk, malom, mezőgazdasági és iparüzemi anyagok üzlete

Telefon: Toréz 112-74, 106-80

Budapest, VI., Teréz-körút 40-42.

(Bejárati a Szondi-utcai oldalán)

nak eredményes munkásságukért, vitéz Falussy Jenő székfőnöki köszönetet mondott a földművelésügyi miniszter anyagi támogatásáért.

Cukor- és gyümölcsfeleslegünk együttes értékesítése. Magyarország cukorgyárai az 1926/27. évi kampányban 1.756.655 q cukrot termeltek, amelyből a belföldi fogyasztás 924.051 q volt. 644.230 q-t pedig külföldön értékesítettek. A külföldi cukorértékesítés nehézségeinek megoldására a „Vegyipar” legutóbbi száma jó tanácsot ad, amellyel egyúttal gyümölcsfeleslegünk értékesítését is biztosíthatnánk. Magyarország gyümölcstermése nagyrésztben belföldön értékesül és csak csekély része kerül exportra. Tekintélyes értékű azonban az a mennyiség, amely szesz alakjában kevésbé jól értékesül, részint pedig a termelőnél pusztul el. Kicskenét vidékének baracktermése évi 4000-5000 vagon. Ebből körülbelül 2000 vagon belföldön, főleg a fővárosban kerül piacra és csak 500-600 vagonot visznek nyers állapotban külföldre. A fennmaradó mennyiség részben megsemmisül, részben pedig pálinkafőzésre szolgál. Baracktermésünknek ez utóbbi mintegy 2000 vagonra tehető részét gyümölcsizzé feldolgozva vihetnénk külföldre, ezzel nemcsak nagy értéket mentenénk meg a pusztulástól, hanem egyúttal a cukor értékesülését is megjavítanánk. A 2000 vagon barack gyümölcsizzé való feldolgozásához ugyanis mintegy 1300 vagon cukor szükséges, amely ilyen formában körülbelül négyszer-ötször jobban értékesülne, mint kristálycukor alakjában, különként körülbelül 3 P-s árral. E mennyiség értéke már magában is megközelíti az egész évi cukorexport hozamát. A gyümölcs és cukor iz alakjában történő értékesítésének legnagyobb akadályát a konzervipar fejletlensége. A kérdés megoldásánál tehát a legfontosabb feladat a konzervipar olyan színvonalra fejlesztése, hogy gyártmányai a külföldi igényeknek megfeleljenek. A szükséges nyersanyagot részint előzetes szerződéssel kellene biztosítani, tetemes mennyiség pedig a tömegelés idején lenne olcsón beszerezhető. A gyümölcsexportőr cégek a selejtes, túlérett és felesleges árut ugyancsak olcsó áron bocsátanak a konzervipar rendelkezésére. A feldolgozás a gyümölcstörés egyidejűsége miatt a torlódás elkerülése céljából két részletben történne. A gyümölcs érésakor a gyarak csupán félterméket állítanak elő s csak később hoznák azt cukor hozzáadása által a külföld számára megfelelő készáru alakjában forgalomba. A gyártás melléktermékének, a gyümölcsmagnak értékesülése a cukorka- és szappangyarak részéről volna indokolt, amelyek a nemzetgazdasági szempontból eddig csak negatív eredményt hozó cukorexportot ezáltal megfelelő jövedelmezőségűvé tehetik.

Állattani előadások. A Kir. Magyar Természettudományi Társulat állattani szakosztálya febr. 2-án, pénteken, ülést tartott, amelynek tárgysorozatán a következő előadások szerepeltek: Szivacsok a lágyanyagú szövetekben (Abonyi Sándor dr.). A csigák ősi vándorlásának egy megfigyelt esete (Gall István dr.). A bogarak színről (Gebhardt Antal dr.). Vízbe járó házatlan csiga (Gelei József dr.). Morfológiai apróságok a szongárai cselépkőről (Kolospáry Gábor dr.). Apróbb állattani megfigyelések (Rotarides Mihály dr.); bemutató Sós Lajos dr. volt).

A „Szövetkezeti Szemle” február havi száma a következő tartalommal jelent meg. Párfos Szilárd dr.: Az igazi szövetkezeti ember. Szövetkezeti kérdések a magyar falvak országos kongresszusán. Rubécskó István dr.: Nyilatkozat az aktuális szövetkezeti kérdésekről. Holzwarth Ferenc dr.: A Falusi Kislakásépítési Szövetkezet lényegéről, jelentőségéről és munkásságának eddigi eredményeiről. Borbás Gáspár dr.: A fogyasztási szövetkezetek adója. A szövetkezeti törvényt és koncentrációt szövetkezeti embereknek kell megvalósítani. Meg kell alakítani az országgyűlési képviselők szövetkezeti blokkját. B. G. dr.: A szövetkezetek saját tőkéi csak az üzletrészek névértékének jelentékeny emelésével és erőteljes tartalékolással szaporíthatók. Szövetkezeti arcképek (Miklaucsics Adolf, Mikó Gábor). Pogány Frigyes: Szövetkezeink jelentős lépéssel viszik előbbre a magyar kultúra fejlődését. Maillot Nándor báró a borértékesítő szövetkezetek létesítéséről. Székács Elemér: A földművelésügyi kormány programja hazai növénytermesztésünk szempontjából. Barka József: A magyar gazdátársadalom egységes biztosítási frontja. Vakar P. Artur dr.: A mezőgazdasági termények leggyorsabb értékesítésére kell törekednünk szövetkezetek útján. Hajo Frigyes: Kísérleti és termelőszövetkezeteket kell létesíteni a versenytermelés biztosítására. A „Hangya” és a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetek kedvező üzleteredménye. Kirschanek Ödön: A hitelszövet-

kezetek csak a termelés fokozását szolgáló célokra folyósíthatnak személyi hitelt. I. b.: Nagyarányu propagandát kell indítani a tejszövetkezeti hálózat minél szélesebb körű kiépítése érdekében. Hegedűs Vilmos dr.: „A szabványosság” fontossága a szövetkezetek üzleti működésében. Továbbá kisebb közlemények gazdagítják még az e havi számot.

Uj gyapju értékesítését kamatmentes előleggel legelőnyösebben teljesíti Párczer Mezőgazdasági Áruforgalmi Iroda, Budapest, V., Honvéd utca 38. szám.

Ha jó székot, pongvát, manitát, raffát óhajt vásárolni, kérjen ajánlatot a 45 év óta leg megbízhatóbbnak elismert Fischer J. R.-T. zsák- és ponyvagyártól, Budapest, V., Nádor-u. 31/33.

Próbálja ki a „Zwebner”-féle Extra-hált Szójadarát, garantált 45/50% nyersproteintartalommal, emészthető protein 41-44%, keményítőértéke kb. 72%, hussüldők, kocák, fejőstehenek és mindennemű növények-állatokkal. Zwebner Jacques, Budapest, V., Nádor-utca 28. 8147

MAGYAR FÉNYKÉPEK BUDAY BARNA könyve - Huszonnyeg életkép
A könyv ára 3 pengő - Megrendelhető a „PATRIA” R.-T. könyvszaktályaiban, BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25. (Köztelek)

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkoztunk nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

A Magyar Földhitelintézet
Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 33 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font sterling (mintegy 2.700 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Jelzálogkölcsönök! Folyószámlák! Parcellázások!
Mindennemű pénzügyi tranzakciók!
Schwarz Gusztáv banküzlet
BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz.
Telefonok: József 448-04, József 448-06, József 448-06
Sürgönyeim: SCHWARZGUSZT BUDAPEST 8282

Tehenekre, vemhes kocára
alkudott esztergomi birtokos ajánlata - sürgönyválasz esetén - elfogadható.
Tel-fon: Lipót 960-15. 1400

TULIPÁN PENZIÓ
TÁTRALOMNIC (Csehszlovákia)
Egész éven át nyitva!
A penzió ára szobával, napi 5-szöri étkezéssel Ké. 45.—
Kitűnő hely üdülők részére!
Bérlő: **TURÁK GYULA**
MAGYAR LEVELEZÉS! 8114

Melegágyi üvegeket
szállít azonnal minden mértékben és mennyiségben a legolcsóbb napi árak mellett, vidéki vevői útján vagy budapesti raktáráról, magyar és elsőrendű cseh minőségben
Forgó és Társa R.-T.
tábla- és tükörüveg-nagykereskedés
Budapest, VII., Dohány-u. 16-18.
Telefon: József 425-70 és József 426-05
SÜRGÖNYCIM: „VITRUM” 1168

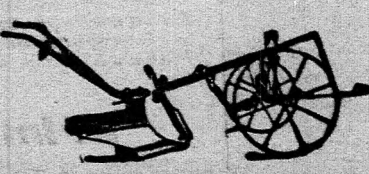
Agrária patkányirtó
huskonzerv 250 gr. 1 P 80 fill.
500 gr. 3 P
Radikal baktériumos patkányirtó
huskivonat 250 gr. 2 P 50 fill., 500 gr. 4 P
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. 1347

Bonyhádi
három frissborjas bőtejű tehén horjakkal keltőszékeltőszékert: yorkshirei - háromnapos vemhes - tenyészkoza, előkötő-kint 2 pengőért eladók. Szarvok csiraképes Plymouth tenyésztojás talvan fillérvél azonnal, pekingi kacsa ojas az előjegyzés sorrendjében n - nyolcvanért kapható Szikossy kertgazdasága, Budapest, Erzsébet királyné-utja tizenegy. 1401

Ne töltsön az idén jégvermet
mert a savanyu tejet és romlott élelmiszert állandósítja!
Tejhűtésre s egyéb hűtési célokra, használja az üzembiztos, dán Sabroe hűtőgépet!
Több mint 10.000 hűtőgépünk az egész világon, köztük a legelőkelőbb magyar mintagazdaságokban, hirdetik a Sabroe kompresszorok kiváló teljesítményeit. Készítse hűtőszükségletét s kérjen szakértői ajánlatot.
Surány Viktor
okl. gépészmérnök
tejgazdasági és hűtőgépgyári üzeme
Budapest, VII., Dembinszky-utca 6. szám.

MÉG KAPHATÓ A
RÖZTELEK ZSEBNAPTÁR
1928-İK ÉVRE
34-İK ÉVFOLYAM
SZERKESZTIK:
SZILASSY ZOLTÁN és BUDAY BARNA
az OMGE nyvj. igazgatója az OMGE igazgatója
Ára ajánlott bérmentes küldéssel
4 pengő 20 fillér
Megrendelésnél kérjük az összeget előre beutalni a „PATRIA” r.-t. könyvszaktályaiban, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.
cseppel gyárban készült páncéltácoló kormánylomezes egytemes székéket, boronákat, sima- és rögtörőhengereket. Agrár-Drill vetőgépeket, kapáló- és töltőgépeket, szecaka- és répvágókat, morzsolókat, továbbá magasnyomású „Universal” háti permetezőket szőlők, gyümölcsfák és cukorrépa permetezésére

„AGRARGLOBUS”
MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, IV., Lipót-körut 12. sz.
Telefon: Lipót 960-15
Kérjük mindegyikét! Kérjen ajánlatot!

TÖZSDE ÉS KE

Termény- és t
Gabona- és terménytőzsde
Az árak és az irat változatlanok maradtak. A 29-es lisztben 2 vagon volt tözsde.) A kereslet öröme tartott, különösen takarmán hátródás árából magas b. hártságos irányzat uralk. belföldi: búzaliszt, 0-as és 5-ös tíz cseh fillérral dr. közepes volt s a forgalm. szá. kerestek. Jegyzések laltanni, egyéb megjelölés. kilós buza 2:7-230, 76 k. zít Oroszvár 196-197, poz. kilós rosz 226-229, 8/ kilós 2 190-193, rosz simaliszt 324-327-280, 0-as 270-271. Décs, március 5. (Termény) huzamosan az irányzat sz. árut vetek at. Magyar buz val-cserelt gazdát ab Pozs amelyből magyar áru 3850 feldi pedig 4050 schilling, ab á lomás. Tengeriben a ke 153-154 cseh korona. A forgalom nem volt jelent. Chicago, március 5. (Term. nyítás után megszilárdult, jelentett szilárdaság hűre jelentésekre. A zárlati jeg az előző napi jegzéseket kelt áremelkedések voltak a legutóbbi záróáról, a (136/8, májusra 137/4 (1 Tengeri márciusra 94/8, (1 100/8 (100). Zab március julusra 5 1/2 (53/8). Roz 117/2 (116/8), julusra 111 cius 5. (Terménytőzsde.) tengeri májusra 775, ju peso. Az irányzat Állam. Hamburg, márc. 5. (Term. lard volt. Rozsban nem áralapon. Külföldi tenger emelkedett. Zabban a ár szemben, úgy hogy az ár. mánkint: buza franko Ha. Hollstein 237-242, roz Mecklenburg-Hollstein 219-223, kanadai 221- ab Mecklenburg Hollst hely megjelölése nélkül 199-201 márk. (1 má jegyzés: la Manitoba bu márciusra 16, Illa márciu 13-25, Barusso február

Gyümöl
kártevőknek elpusztítsuk a tél fo

TÖZSDE ÉS KERESKEDELEM.

Termény- és takarmányfélék.

Gabona- és terménytőzsde. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos irjegyzése.) 1928 március 5. Árak középközben 100 kg-kint budapesti paritásában: Készárutétel: buza, 77 kg-os tiszavideki 32'25-32'45, felsőtiszavideki 32'15-32'35, fejmegyeyi 32'05-32'25, egyéb dunántúli 32'05-32'25, pestvidéki 32'05-32'25, bácskai 32'05-32'25, buza, 79 kilogrammos, tiszavideki 32'85-33'05, felsőtiszavideki 32'80-32'95, fejmegyeyi 32'70-32'85, egyéb dunántúli 32'70-32'85, pestvidéki 32'70-32'85, bácskai 32'70-32'85, rozs, pestvidéki 30'75-31'00, rozs, más származású 30'65-30'75, takarmányárpa I. r. 29'00-29'50, takarmányárpa, középmínőségű 28'50-28'75, sörárpa, felsőmagyarországi 34'00-34'25, sörárpa, egyéb 31'00-31'25, köles 23'00-23'25, zab, I. r. 28'50-28'75, zab, középmínőségű 28'25-28'50, tengeri, magyar, tiszántúli állomásokról 28'00-28'25, tengeri, egyéb állomásokról 25'20-25'30, káposztarepce 32'84-32'84 P. Határidőszület, záróárfolyam: buza, márciusra 31'84-31'86, buza, májusra 32'94-32'96, buza, októberre 30'50-30'52, rozs, márciusra 31'36-31'38, rozs, májusra 31'48-31'48, rozs, októberre 25'84-25'86, tengeri, májusra 26'86-26'88 P. Buzakorpa azonnali szállításra 22'00-22'25 P. Lucezna, magyar, 1927. évi 190'00-215'00, löhere, 1927. évi, nagy arankentes 130'00-140'00, löhere, 1927. évi, nagy arankés 115'00-125'00 P.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Gabonaszállításának jelentése.) 1928 március 6. A budapesti gabonátőzsde, a készárupiacon a kegyelmagvak irányzata szilárd. A termények piacán változatlan árak mellett az irányzat tartott. A határidőszületi piacon az irányzat ugyancsak szilárd.

Liszt- és őrleménypiac. Budapest, 1928 március 5. Liszt-árak Budapestben: dara 51'00, duplanullás 50'00, 0-ás 49'60, 1-es 48'80, 2-es 47'80, 4-es 45'80, 5-ös 42'80, 6-os 38'80, 7-es 33'80, 8-as 26'00; vidéken: duplanullás 45'00, 0-ás 44'60, 2-es 43'00, 4-es 41'60, 6-os 34'90, 8-as 25'50 pengő métermázsánként.

Budapesti takarmányárpa. (Budapesti székelyfővárosi vásár-igazgatóság jelentése.) 1928 március 2. Árak: réti széna I. r. 6'10-11'50, réti széna, II. r. 6'70-9'30, réti széna, III. r. csomagolásra 5'00-6'50, muharszói 12'75-14'00, zabeszkülszénája 12'00, takarmányárpa 3'00-3'70, alm-szalma I. r. 5'20-5'30, alm-szalma II. r. 4'00-5'00 P q-kint.

Külföldi terménytőzsdek. Ujvidék, március 5. (Termény- és takarmánytőzsde.) Az árak és az irányzat a terménytőzsdeben teljesen változatlanok maradtak. A forgalom búzában 1, tengeriben 20 és hazában 2 vagon volt. — Pozsony, március 6. (Termény- és takarmánytőzsde.) A kereslet őrlemények iránt a mai napon tovább tartott, különösen takarmánycikkre kereslet prompt és határozatos árúbel magas bb áron. A piac többi területén határozatos irányzat uralkodott és buzadara, kettősfogású belföldi buzasajt, 0-ás és 1-es, továbbá 2-es 0t, 4 és 3-os tíz cseh fillérrel drágult. A tőzsde látogatottsága közepes volt s a forgalom sem lepte át a hételevi szűk kereteket. Jegyzések 100 kilonként adóva, elvámolatlanul, egyéb megjelölés hiján prompt ab Bécs: 78-80 kilós buza 227-230, 76 kilós 224, magyar tengeri tranzit Oroszvár 196-197, pozsonyi uszályból 196-197, 69-70 kilós rozs 226-229, 67 kilós 222, 7-es buzasajt 230-235, 7 1/2-es 199-193, rozs simalists 320-325, magyar kettősfogású buzasajt 275-280, 0-ás 270-275 cseh korona (1 c. k. = 0'17 P.) — Bécs, március 5. (Terménytőzsde.) A külföldi piacokkal párhuzamosan az irányzat szilárd volt. Buzából főleg elsőrangú árut vettek át. Magyar buza 78-79 kilós 190 cseh koronával cserélt gazdát ab Pozsony. Igen szilárdan tendált a rozs, amelyből magyar áru 38'50 schillingen alul ab határ, március 6. feldi pedig 40'50 schillingnél olcsóbban nem volt kapható ab 4 tonás. Tengeriben a cserélet megcsappant, márc. — máj. — ra 153-154 cseh korona. Zab igen szilárdan tendált, de a forgalom nem volt jelentékeny. (1 schilling = 0'30 P.) — Chicago, március 5. (Terménytőzsde.) A búzapiac tartott nyitást után megszilárdult, részben a délnyugati piacokról jelentett szilárdoság hírére, részben kedvezőtlen időjárási jelentésekre. A zárlati jegyzések 1/4 centtel haladták túl az előző napi jegyzéseket. A tengeripiacon csupán mérsékelt áromelkedések voltak. Zárlati árfolyamok: (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok.) Buza márciusra 137 1/4 (135 3/4), májusra 137 3/4 (136 3/4), júliusra 136 3/4 (134 3/4). — Tengeri márciusra 94 3/4 (93 3/4), májusra 97 3/4 (97 3/4), júliusra 100 3/4 (100). Zab márciusra 57 (56 3/4), májusra 57 1/2 (57 3/4), júliusra 53 1/2 (53 3/4). Rosz márciusra 118 (117 3/4), májusra 117 1/2 (116 3/4), júliusra 111 1/2 (111 1/4). — Buenos Ayres, március 5. (Terménytőzsde.) Buza májusra 11'28, júliusra 11'40, tengeri májusra 7'75, júliusra 7'55, zab májusra 9'40 pengő. Az irányzat állandó. — (1 peso = 2'45 pengő.) — Hamburg, márc. 5. (Terménytőzsde.) A piac irányzata szilárd volt. Roszban némi forgalom fejlődött ki magasabb áralapon. Külföldi tengeri és árpa szilárdan tendált, ára emelkedett. Zabban a csekély kínálattal élénk kereslet áll szemben, úgy hogy az árnívó itt is emelkedett. Jegyzések tonnánként: buza franko Hamburg 246-248, ab Mecklenburg-Hollstein 237-242, rozs franko Hamburg 258-260, ab Mecklenburg-Hollstein 244-250, sörárpa 240-248, dunai 219-223, kanadai 221-223, zab franko Hamburg 242-256, ab Mecklenburg-Hollstein 230-240, tengeri származású hely megjelölése nélküli franko Hamburg elvámolatlanul 199-201 márká. (1 márká = 137 P.) Külföldi gabona cifrijegyzés: la Manitoba buza február-márciusra 16'50, Ha márciusra 16, Ha márciusra 14'20, Rosafé február-márciusra 13'25, Barusso február-márciusra 13'30, Hardwinter loko

14 25, dunai és délrosz árpa február-márciusra 12'05, uszó Laplata 12'05, uszó Carashy 12'30, Western rosz loko 13'40, uszó Laplata tengeri 10'70, uszó Mixed 11'30, hfl. — (1 holland forint = 2'30 P.) — Liverpool, március 5. (Termény- és takarmánytőzsde.) Az irányzat tartott. Buza márciusra 10'1 1/2, májusra 10 1/4, júliusra 10 5/8. Laplata tengeri nyagodt. Március-áprilisra 38, április-májusra 35'3, május-júniusra 34'4 1/2 shilling. (1 shilling = 27'90 P.)

Allatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavasár. 1928 március 5. Felhajtott: Bika I. r. 13, II. r. 37, III. r. 6kör I. r. 31, II. r. 103, III. r. 7, tehén I. r. 10, II. r. 140, III. r. 22, bivaly III. r. 3, összesen: 459 darab. A vásár irányzata lanyha volt, az árak változatlanok. Eladatlanul visszamaradt 58 darab. Arjegyzés elősúlyban kg-kint: Bika, magyar II. r. —64—84 bika, tarka I. r. —90—100, kivételesen 104, II. r. —30—38, III. r. —64—78, 6kör, magyar I. r. —98—104, II. r. —77—92, III. r. —58—76, 6kör, tarka I. r. —92—112, kivételesen 120, II. r. —76—90, III. r. —52—74, tehén, magyar II. r. —72—92, III. r. —54—76, tehén, tarka I. r. —84—100, kivételesen 104, II. r. —66—82, III. r. —50—64, bivaly, magyar —56, növény-dék (éves) —68—88, kicsontozni való —30—48 P.

Budapesti szurómarhavasár. 1928 március 2. Felhajtás 625 darab, egyminnt 534 darab élő belföldi szuró borjú 90 darab élő bárány és 1 darab gödölye. A vásár irányzata élénk volt, az árak változatlanok. Jegyzett árak: Élő borjúk: Belföldi szurópó I. rendű 1'62-1'76, kivételesen 1'78, II. r. 1'20-1'58, élő bárány 1'15-1'30, kivételesen 1'68, 1 darab gödölye 9'— pengő lábón.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepekének jelentése.) 1928 március 6. A hétfői ferencvárosi nyit és zárt vásárra a felhajtás 3008 darab volt, ebből élénk irányzat mellett 148 darab maradt eladatlanul vissza. A következő árakat jegyeztük: Prima urasági 1'60-1'64, prima szedett 1'58-1'60, közép 1'48-1'50, könnyű, jobb 1'36-1'40, könnyű, silány 1'32-1'36, öreg urasági 1'46-1'48, öreg szedett 1'36-1'40, angol sonkamalac 1'50-1'64, hus 2'—2'24, zsír 1'90-1'92, szalonna 1'68-1'72, hasított felsértés 1'88-2'—, A teli beállítani való sovány sertés 1'36-1'40. A keddi vásárra a felhajtás körülbelül 500 darab volt. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi huzalásra sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít.

Tej és tejttermékek. (A Budapesti Székelyfővárosi Vásár-igazgatóságának jelentése.) 1928. febr. 29. Árak a budapesti piacon pengőben. Tejes tej uterre —36—41, lefölözött tej literje —14—16, habtejszín literje 3'20-3'80, tejes tej literje 1'60-2'00, centrif. vaj kg-ja kicsinyben 5'40-6'00, nagyban 4'60-5'40, tehénturó kg-ja —96-140, nagyban 1'—1'20, juhturo kg-ja 3'20-3'60, grói sajt kg-ja kicsinyben 4'80-5'—, trappista sajt kg-ja kicsinyben 3'20-4'—, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 4'50-6'—.

Tejpiac. (A Budapesti Központi Általános Tejesarnok R. T. jelentése.) 1928. febr. 29. Árusító főközlekedésben a kanizsai tejgyártói ára változatlanul 41 fillér.

Cukor. (M. T. I. jelentése.) London, márc. 5. (Cukortőzsde-zárlat.) „B” típusú fehércukor márc. 15 1/4-15/6, április 15 1/2-15/8, máj. 15 3/4-15 3/8, jun. 15/9-16, jul. 16-16 1/4, aug. 16-16 1/4, szept. 16-16 1/4, okt. 16 1/2-16 1/4, nov. 16 1/2-16 1/4, dec. 16 1/2-16 1/4, márc. 16 1/4-16 1/8 shilling per cwt. Az irányzat esendős forgalom mellett tartott.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

R. K. Március elsején még nem késő cukorrépa alá kén-savas ammóniát kiszórni. Sorba esetleg ártath, másrészt sorba inkább gyorsan ható nitrogéntrágya való. Bővebbet a sortrágyázásról I. az ép most II. kiadásban megjelent munkában: Gyárfás József, A műtrágyázás gyakorlata. Megrendelhető a „Köztelek” kiadóhivatalánál is. Ára postaküldéssel 3'20 pengő.

B. L. Egy egész konvenció cseléd évi lakását 8 q buzára, szabad tüzelőjét 24 méter puha fára lehet értékelni. Ha a tiszt a szóbeli megegyezés alapján fogadott el olyan cselédet, akinek nem jár lakás- és tüzelőváltás, az es tén nekí nincsen jo, a igényt ta tani a cselédlakás és tüzelő váltására. Ha a gazdatiszt szerződésileg a megállapított jószágot nem állítja be, ugy sem a jószágagnak járó takarmányt, sem annak pénz-értékét nem kérheti. O. J. dr.

Régiségeket,

antik butorokat, földben talált arany-, ezüst-ékszereket, bronzkardot, fándzsát, tört, baltát és minden fajta sírleleteket, valamint régi pénzeket állandóan vesznek.

Mautner László

Budapest, IX., Bakáts-tér 2.

Alapítva 1893

AZOTOGEN Nitrofer. Vetőmagoltószert a hüvelyesek (heréfélek, incerna, borsó, bab, bók, kony, csillagfűrt, seradella stb.) természetromlásának megelőzésére. Ára: 1 magyar holdra P 3'40

Azotogen Intezet, Orozda, magyarországi képviselője. Budapest, V., Sas-utca 29., I. emelet 52. Telefon: Lipót 903-83. Baja, Erzsébet királyné-ut 36. szám.

Tejet veszünk. Korona Tejesarnok R. T. Főtelep és központi telepek: Budapest, IX., Drégely-utca 15. szám. Telefon: J. 331-54-6, J. 330-04

Hungária-drótfonatok a legolcsóbbak és legtökéletesebbek! Egyedüli gyártója: 831. HAIDEKKER SÁNDOR R. T. sodrony, szövet, fonat, kerítés, vasbutor- és lánogyár. Budapest, VIII., Üllői-ut 48/5. Kelen tők VIII., Flumet-ut 5. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

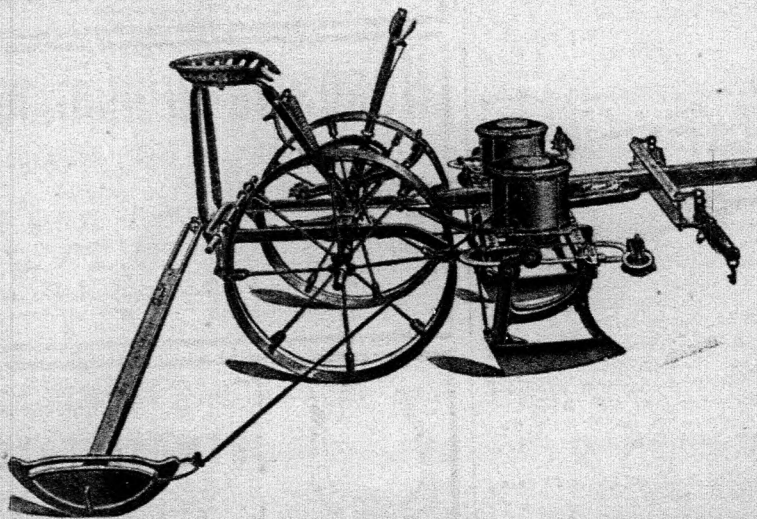
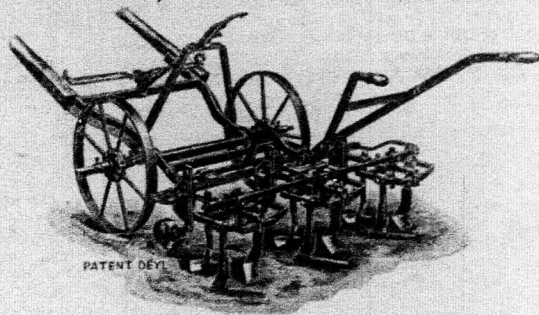
Erdélyből szállított uradalmak részére elsőrendű fehér és tarka jármosökröket valamint bivalyokat és tinókat jutányos árban. BLUM LAZAR. Cluj (Kolozsvár), Calea Motilor, volt Monostori-ut 33.

„UNIVERSAL” magasnyomású dugattyus háti permetező. „CSEPEL” felszereléssel csak szőlőhöz. „GLOBUS” felszereléssel cukorrépa-hoz 3 sor permetezésre. „ARBOR” felszereléssel gyümölcsfához. speciális belső olmozással, kéntőzések és egyéb ártal mas vegyszerekhez egyaránt használható. Universal permetezőinket kívánatra állandóan működő folyadékkeverő-készülékekkel is szállítjuk. Gyártja: WEISS MANFRED ACÉL ÉS FÉMMŰVEI R. T., CSEPEL. Kapható: Agrarglobus Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R. T. Budapest, V. kerület, Lipót-körut 12. szám. Telefon: Lipót 984-18

Gyümölcsfák DENDRINEL SOTOR hernyóenyvel. Kérjen ismertetőket: KRANSZ-MOSKOVITS EGYESÜLT IPARTELEPEK R. T., Budapest, VIII., Árvány-ut 1. A. Kérteveinek elpusztítására permetezzünk a téli folyamán.

Modern répanművelőeszközök:

eredeti „Melichár” „Ideal” trágyaszóró repavetőgépei
 „Imperator” sortrágyázó vetőgépei; Mütrágyaszórói
 eredeti „Deyl” gyártmányu répakapálói.

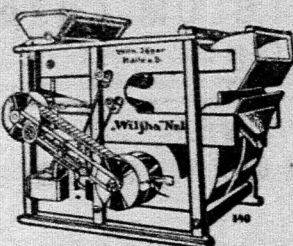
Eredeti amerikai
„DEERE”
 gyártmányu

2-soros tengeri négyzetbeültetők
 mütrágyaszóróval is újból kaphatók!!!

Részletes ajánlatot készsággel nyujt:

BÄCHER-MELICHÄR

Budapest, V., Vilmos császár-ut 60. szám

Nagobb termés hozam érhető el,
 ha a vetőmagot a világszerte ismert

„WILJHA”

lisztelő- és osztályozógépen készíjtük el.
 Az összes eddigi gyártmányokkal versenyez,
 mert kis térfogatú, nagy teljesítményű,
 transzportábilis és tökéletes
 munkát végez.

Ára nagyság szerint 800-tól 2000 P-ig.

Gyártja:

Wilhelm Jäger, Halle a/S.

A gép üzemben meglekinthető

Földes Győző
 Mag- és Termény-
 kereskedelmi
 R.-T.-nál

Budapest, V., Zrínyi-utca 14. szám,
 ahol megrendelések is felvételmek.

Kizárólagos vezérképvislet 1221

Erdély Lajos
 okl. gépész- és elektromérnök
 Autó- és traktor szakértő.

Budapest, II., Margit-rakpart 53. sz.
 Telefon: Teréz 286-51

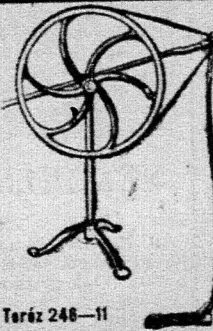
Angol „Lister” kézi- és
 géphajtásu gyapjunyirók,
 1 1/2-20 lóerős motorok,
 villanyagregatok
 utolérhetetlenek!

Vezérképvislet:

Südfeld Gábor

okl. gépészmérnök

Budapest, VI., Szondy-utca 11. Telefon: Teréz 248-11

Gőzekebárszántást

őzei és tavaszi szántást, gyepeltést, szőlőtelepek
 falkolák, erdősítések mély rigolozását elvállalja

Wolf Ernő, Budapest-Kelenföld

7008 Telefon: József 555-68 Sürgőnyeltem: Wolfke Budapest

Feltűnést keltő ujdonság!

Az oxigén szerepe

a sejtlékezés, növénytermelés
 és kórokozás szempontjából

Irta: Dr. Glaser Aladár vegyész-mérnök, nagybérli

Ára bérmentve 2 P 40 f. (utánvétellel 2 P 60 f.)

“Pátria” R.-T. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Árverési hirdetemény. A m. kir. kisbéri állami ménesvezetőség-
 nél 1928. év folyamán kitermelendő kb.

3500 q istállótrágya.

1928. március hó 20-án d. e. 11 órakor zárt írásbeli és ezt
 követőleg nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek eladták.
 A trágyát a ménes trágyatelepéről a vevőnek kell elszállítani. Ajánlatok
 métermázsánkénti egységáron pengőben és a ménes szérűskertjébe
 befuvarozott la alomszámban tehető. Részletes ajánlati feltételek a
 ménesvezetőség-nél kaphatók. 1399 **Ménésvezetőség.**

Keskenyvágyányu 1397

benzinmozdonyok és sinautók

kaphatók Mauthner Dezső mérnök-nél, Buda-
 pest, VIII., Visi Imre-utca 7. Telefon: József 441-01

FEKÁL KOMPOSTTRÁGYA

ISMÉT KAPHATÓ. 100%-BAN TELJES TRÁ-
 GYA, AZÉRT LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB.
 NAGY TERMÉSTÖBBLETET HOZ. GYARTJA:
**A DEBRECENI TRÁGYAGYÁR RÉSZ-
 VÉNYTÁRSASÁG, DEBRECEN,
 SZENT ANNA-UTCA 64. SÜRGŐNYCIM:
 TRÁGYAGYÁR. TELEFON: 6-29. 1382**

ÁLLAMILAG ELLENÖRZÖTT

szőlőtelepeinken termelt legjobban bevált fajtájú

1 éves szőlőoltvány

16 fillértől,

1 éves hazai gyökerveszsző

5 fillértől,

1 éves Ripária Portális gyökerveszsző

4 fillértől feljebb meghatározott árákon

Gyümölcsfa

a legolcsóbban, szokványoszerű minőség és fej-
 tisztségesség garantálásával

kaphatók:

a Nemzetközi Borhereshedelmi R.-T.

gazdasági osztályánál

Budapest, IV. kerület, Egyetem-utca 2. szám.

Dijmentes árajánlat!

1399 Engedély
Varjuria
 15 pengőért, 10
KNÉBI
 puska műves, fog
 Budapest, V.
 Fegyverjavításokat és

Megjelent a „Köztelet”
A gazdasági esete
 A vonatkozó Szász törv.
 ügyi miniszter és a
 Irta: Dr. F.
 Ára bérmentve 2
 “Pátria” r.-t. könyvostálya

Báró Jeszenszky József
 uradalmaiban eladásra
 keveset használ, M
 10 légkörnyomású
Lanninger-féle
 két pár Lord Gayton
 az ügyletegyesület Alta
Kocsiló kap

Órgróf Pallavicini
 Anyai hitb. urada
2 drb. telivér
 2
 2
 2
 A lovak teljesen hit
 négyesben és wana
 az uradalma jószágig
 zetes 4-estőre. El
 A lovak a pusztasze
 1927

Tőrekrosták. M
 Lucerna- és
STANHEL és LEI
 Budapest, VI.

A mezőheg
 862/1928. szám.

Lucernam
 A mezőh
 kb. 100
 kb. 110
 kb. 33
 és 300
 A lucern
 ban brutto-nett
 eladó, míg a t
 teendő irés
 igazgatóság
 bélyegilleték vi
 mérleglen átve
 Tájékozt
 szerint, hanem
 minőségi kifog
 Mezőheg

1398

Kazant

1928/22-23. évi
10000
10000

Engedély nélkül vásárolható

Varjuriasztópisztolyt

15 pengőért, 100 gytacsot 1 P 80 filléért szállít
KNEBL FERENO
puskaműves, fegyver- és lőszerekkereskedő
Budapest, VIII., Baross-utca 17.
Fegyverjavításokat és felújításokat szakszerepen végzek!!!

Megjelent a „Köztelek” Gazd. Könyvtár XV. füzetében
Gazdasági eselések szolgálati viszongai
A vonatkozó összes törvények és rendeletek a földművelésügyi miniszter és a hatásköri bíróság gyakorlata
Írta: **Dr. Pernecky Béla**
Ára bérmentve 2-40 P (utánvétellel 2-60 P)
„Patria” r.-t. könyvszállítója, Budapest, IX., Ötöd-ut 25. szám

Gőzekebőrszántást
Tavaszi, őszi szántást, szőlőtelepek, erdő-sítések, falkolák mély szántását elvállalja
Seifried Hugó,
Budapest, VI., Forgách-utca 10-16.

MOTOROK
szívógáz, benzin és nyersolaj
minden nagyságban jótállással kaphatók és minden-féle javítást s átalakítást vállal
DIAMANT S. Budapest, V., Váci-ut 14. szám.
Telefon: Torz 108-74.

Angliából importált
szőlők utáni Yorkshire Large White tisztavérű 16 tenyészedése, 2 kanna és 176 ma acával eladó. Leveleket „Első-fialású 1295” jellegű kiadóhivatal továbbít. 1389

Eladó fedezőmének:
1. **BUESL**, gerberon 5 éves pejében, 105 cm. magas, 190 cm. övméretű, 25 cm. szármeretű.
2. **GYULI**, percheron 7 éves szótpejmén, 100 cm. magas, 188 cm. övméretű, 25 cm. szármeretű.
3. **FEZSŐ**, Furiosa 5 éves pejében, 102 cm. magas, 182 cm. övméretű, 24 cm. szármeretű.
A mának és az első kettőnek kiváltképpen alkalmas utódai megtekinthetők Csobaj Gyula gazdaságában, Csobaj, Szabolcs megye. Posta, telefon, távírda helyben. Vasútállomás Tarcál. Ugyanitt importált és pedig, befedestett amerikai tenyészkanca is eladó. 1380

Gazdag vadászszakmánya
csak akkor lesz
Vadászat című
vadászújságot olvassa és amit olvas, azt megzivieli!
Kérjen mutatónyomát! Díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, IX., Fereny-körút 34.

Örgyöl Pallavicini Alfons Károly Mindezent-nyári díjt. uradalmában eladóra fel van állítva:
2 drb. telivér lippizai 6 éves kanea
2 „ „ „ 6 „ herélt
2 „ „ „ 5 „ kanea.
A lovak teljesen hibátlanok és egy kisteobben, mint négyesben be vannak hajva. Érdeklődők forduljanak az uradalmi főosztályához Sándorfalvára. Előzetes ártólóterő Kistelek állomásra kocsit küldünk. A lovak a pusztaséri majorban tekinthetők meg.
1387
Jószágigazgatóság.

TRIÓRÓK
marott szilakkal minden gabona tisztítására.
Cséplőgép-szíták
Tőrekrocsák. Mindennemű lyukasított lemezek.
Vetőmagtisztítótelepek
Lucerna- és lóheretisztító triórók
STAHEL és LENNER triórók és lemezlyukasítógyár részvényirtásának
Budapest, VI., Országhír-utca 44-46. sz.

A mezőhegyesi magyar királyi állami ménésbirtok igazgatósága.
862/1928. szám.
Lucernamag, olajos magvak és bab eladása.
A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtokon eladóra van jelölve:
kb. 100 q fehér bárcás olomzárólt, primissimo; saját termésű lucernamag,
kb. 110 q olajütésre alkalmas kendermag,
kb. 33 q olajütésre alkalmas napraforgómag és 300 q fehér bab.
A lucernamag szabadkézből 50, illetve 100 kg.-os olomzárólt zsákban bruttó-nettó 100 kg.-kint 300 pengő szabott áron, kisebb tételekben is eladó, míg a többi magvak vételére folyó hó 16-án d. e. 10 óráig teendő írásbeli ajánlat a mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok igazgatóságához, azonnali készfizes ellenében átvételre, III. fokú helyegilleték viselésének kötelezettségével, vevő saját zsákjaiban magtári mérlegre átvéve és eladó által Mezőhegyes állomáson vagonba rakva.
Tájékoztató mintát kívánatra küldünk, az eladás azonban nem minta szerint, hanem az egész tömeg előzetes megtekintése alapján, utólagos minőségi kifogások kizárásával történik, mi az ajánlatban elismerendő.
Mezőhegyes, 1928. évi március hó 1-én.
A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok igazgatósága.
1308

Gazdasági számvitelhez szükséges összes nyomtatványok
vállalatunk nyomtatvány-osztályában szerkesztésbe árjegyzéket ingyen küldünk
„Patria” Irod. Vállalat és Nyomdai R.-T., Budapest, IX., Ötöd-ut 25. (Köztelek)

Apermetező
lelke a szelepen.
Ha biztos akar lenni abban hogy jót kap, ügyeljen a
Vulkán védjegyre.
Vulkán szelepek, Vulkán tömlők
mindenütt kaphatók.

Eladó gazdasági felszerelések
Bérlésünk megszűnése folytán eladók:
rugós kultivátorok, vetőgépek, rosták, trieurók, fűkaszaló- és aratógépek, furó- és vágógépek, fűzede merlegek, kovács- és műhelyfelszerelések, ökrös ígás szerek szívógáz- és benzinmotor
teljes cséplőgarnitúrák
locomobilok, továbbá 20 HP Fowler gőzekegarnitúrák stb.
Megtekinthetők Budapesten. Bővebb felvilágosítás
GRÜNWALD TESTVÉREK és SCHIFFER
1304 cégnél, BUDAPEST, V., RUDOLF-TÉR 6.
d. e. 9-2-ig nyerhető. — Távbeszélő: T. 266-08. sz.

A világhírű LANZ tejfőlözögépek
minden nagyságban raktárról szállíthatók.
Ajánlatnál szolgál: 1128
HAHN ARTHUR és TÁRSAI
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 12.
Telefonszám: Torz 101-42, Torz 101-44, Torz 124-45

Nincs többé kifakult, repedezett lószerszám
ott, ahol a „LUKRECIA” lószerszámfestő és impregnáló használják
Jobb cégeknél is kapható!

Azonnal hozasson Tekintetes ur „LUKRECIA”-t, milliókat takarít meg
Eős időben nélkülözhetetlen!
Ismeretű ingyen és bérmentve 8291
Gyártja és szállítja: Vad és Takács vegyi- és olajipartelepe, Budapest, VII., Bácskai-u. 9. Telefon: József 422-18

Kazántulajdonosok figyelmébe!
Kazáncöveket és csőlyukakat szabadalmazott speciális eljárás szerint regenerál, gőzkazánok teljes regenerálását és azok mindennemű üzemzavarainak megszüntetését teljes garancia mellett, fix árban és kötött határidőre vállalja a:
KAZÁNCSÓMŰVEK R.-T.
Budapest, VI., Váci-ut 59. Telefon: Lipót 903-99
Szabadalmazott eljárásunk alkalmazása esetén a kazáncsőfolyósodás ki van zárva. 1247

Bármilyen traktorhoz legalkalmasabb az **államgépgyári** legújabb szerkezetű, lényegesen meghosszabbított

acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgép

Nagy teljesítőképesség mellett, **szemvesztés nélkül, piacképes gabonát** szolgáltat.

SÖRGÖNY-CIM: INTERCOLON

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRŰGYNÖKSÉGE

NEMZETKÖZI GÉPKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 32.

NYUGATI FIÓK: VI., VILMOS CSÁSZÁR-UT 63.

ÁRAJÁNLATOKKAL ÉS FELVILÁGOSÍTÁSOKKAL SZÍVESEN SZOLGÁL

ALAPTŐKE 18,144.000.— P E N G Ő

Az Állami Gépgyár

egyéb gyártmányai: Gőz-, benzin-, és szivógázlokomobilok, utimozdonyok, gőz- és szivógázszántó-készletek,

„MÁVAG” Traktorok

stb. Az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges gazdasági gépek és eszközök állandóan raktáron vannak.

RÉPATERMELŐK figyelmébe!

A hírneves speciális gépgyár **Cservinka János, Prága**, képviselőjében ajánlunk:

automatikus répakapákat,

2-, 3- és többsoros kivitelben, **fontos újításokkal** a szerkezetben.

BRAUN ÉS ÜRMÉNYI, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 10.

Telefon: Teréz 241-34

1289

Elsőrangú referenciák!

Saját érdekében kérjen tőlünk mintázott ajánlatot vetőmagyaktól

mielőtt szükségletét beszerzi **fehérbárcás lóhere- és lucernamag**, nyulszapuka, hámozott és hámozatlan baltacim, **fehérheremag**, eredeti skót **fűmagvak**, nemesített **vérköles**, **vetőbúkköny**, fajtatiszta, kézzel válogatott, zsiszimentes **vetőborsók**, eredeti északnémet **Coriander vetőmag** a legolcsóbb napi áron, a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

Fekete Testvérek Vetőmagnagykereskedése (Schwartz Testvérek)

Alapítva: 1870. Sörgöncim: „Gebrüder”

Vetőmagtisztítótelep:

Budapest, IX., Soroksári-ut 44. sz. (Királymalom)

Levélcim: Bpest 4., 196. Telefonok: 110-99, 148-01, 240-84

Miért a CORMICK a traktorok királya?

Mert:

20 HP **30 HP**
felszánt egy óra alatt . 1 m. holdat 1'5 m. holdat
fogyaszt m. holdankint . 6'4 kg. 6'2 kg. petróleumot,
középkötött talajon 8" szántási mélység mellett.

Kenőolaj-fogyasztása: 10 magyar holdra 2 kg.

Élettartam: 8-12 év.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
NO CORMICK, CHICAGO
VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, V., VÁCI-UT 98.

LEVÉLCIM: BUDAPEST 66. FIOKBÉRLŐ
SÖRGÖNYCIM: „DÉBERT BUDAPEST”
TELEFON: LIPÓT 909-51 ÉS 909-89
ALAPITVA 1883

8126

K

AZ ORS

OMGE évi t

Földművelésügyi, bér-
lék és uradalmak
Részvénytársaságok, szövetkezetek
Egyéb tagok részére évi lagdíj

TART

A tenyészállattartás és vi
gyűlése.
Biztatás Debrecenből.
Gazdasági program. (—) a
Mezőgazdasági világtalálkozásra
A magyar falu. (Jancsó M.)
Sortávolsági kísérletek teny
(Herrmann Kálmán.)
A csoklovinál foszforsavta
értéke. (Sigmund Elek dr.)
A baranyamegyei rovarvil
eredménye. (Pachiczek Ad
A száj- és körömfájás ellen
A vetőke. (Halász Miklós.)
Ahol a levegőből gyártják
(Windsch Rikárd dr.)
Törvények és rendeletek.
Könyvismertetés.
Vegyes közlemények.
Tőzsde, kereskedelem.
Szerkesztői híretek.

AZ OMGE KÖ

A Közteleki t
és tenyészállat
napj

Március hó-19-én (hétfő)
gépek fels
kezdődik.
" " 20-án (kedd)
szaki bizott
" " 21-én (szer)
kirakása és
zést nyert
" " 21-én (szer)
a tejtermék
" " 21-én (szer)
sajtóbemuta
" " 22-én (csü)
kezdve egé
és egész n
" " 22-én (csü)
a tenyészal
" " 23-án (pé)
a kiállítás
állítás reg
megtérth
" " 23-án (pé)
az állatten
a Köztelek
" " 24-én (szon)
át nyitva
" " 24-én (szon)
OMGE ig
lése a Kö

Arjegyzék ingyen
és bérmentve!

Magyar
Gazdaság
magvak